

Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų

Vilnius, gegužės 21 d. (Bernardinai.lt) – Lietuvos jėzuitų vienuolija šiais metais mini provincijos įsteigimo 400 metų sukaktį. Lietuvos nacionaliniame muziejuje atidaroma paroda „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų”.

Vyskupo Valerijono Protasevičiaus pakviesti jėzuitai į Vilnių atvyko 1569 m. Po metų buvo įsteigta Jėzuitų kolegija, kuri 1579 m. paaukštinta į Vilniaus jėzuitų akademiją – pirmąją aukštąją mokyklą Lietuvoje. Iš Vilniaus jėzuitai kėlėsi į kitus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestus, steigė kolegijas ir misijas. 40 metų jų skaičius taip išaugo, kad 1608 m. buvo įkurta savarankiška Lietuvos jėzuitų provincija. XVII–XVIII a., atsižvelgiant į provincijos ribas, veikė per 30 vienuolijos įstaigų įvairiose LDK vietose. 1773 m. popiežiui panaikinus Jėzaus draugiją, neliko jėzuitų ir Lietuvoje. Vienuolija atgaivinta tik XX a., kai 1923 m. Kaune įsikūrė jėzuitai, o 1936 m. buvo įsteigta Lietuvos provincija. Kai sovietinė valdžia uždarė vienuoliją, vieni jėzuitai pasirinko darbą parapijose, kiti dalyvavo pagrindinėje veikloje rengiant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, skleidžiant katalikišką literatūrą. 1990 m. lapkričio 15 d. atkurta Lietuvos jėzuitų provincija.

Pirmąjį Lietuvos jėzuitų provincijos veiklos laikotarpį parodoje pristato Vilniaus jėzuitų akademijos įsteigimo 1579 m. dokumentai, Vilniaus jėzuitų akademijos dėstytojų ir kitų garbių jėzuitų portretai.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Indianapolio LB – puiki lietuviška salelė (p. 2, 9)
- „Konstitucija yra mano Biblija” (p. 3)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4, 5)
- Įamžinti per muziką (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Mūsų stalui. Graikiški patiekalai (p. 8)
- Juozapėlis (30) (p. 9)
- Žydų valstybei – 60 metų (3) (p. 11)

Valiutų santykis

1 USD — 2.21 LT
1 EUR — 3.45 LT

JAV tarnaujančius savanorius karius aplankė jų vadovybė

Vilnius, gegužės 21 d. (KAM inf.) – Gegužės 15–24 d. su oficialiu vizitu Jungtinėse Amerikos Valstijose lankosi Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) vadas plk. Antanas Plieskis ir KASP štabo viršininkas plk. ltn. Vilmas Šatas.

KASP vadovybės vizito tikslas – ne tik aplankyti Savanorių pajėgų karius savanorius, dalyvaujančius Žvalgų kurse Pennsylvania, bet ir susipažinti su bendradarbiavimo galimybėmis kitose veiklos srityse, plėtojant tolesnį KASP ir Pennsylvania nacionalinės gvardijos bendradarbiavimą.

Gegužės 17 ir 18 dienomis plk. A. Plieskis ir plk. ltn. V. Šatas dalyvavo JAV kariuomenės dienos minėjime Harrisburg ir Pennsylvania žuvusių karių pagerbimo iškilmėse Boalsburg, Pennsylvania.

Pennsylvania žuvusių karių pagerbimo iškilmių dieną KASP vadovybė aplankė 28-osios pėstininkų divizijos muziejų, kur apžiūrėjo techniką ir ginkluotę, amerikiečių karių naudotą Pirmojo ir Antrojo pasaulinių bei Vietnamo karų metu.

Pagerbimo iškilmės vyko Memorial, pastatytame pagerbti 28-osios Pennsylvania divizijos karius, žuvusius Pirmajame ir Antrajame pasauliniuose karuose, Vietnamo, Afganistano ir Irako nesutarimuose.

Iškilmės prasidėjo visų divizijos vėliavų įnešimu. Iškilmingai buvo pakelta valstybinė JAV vėliava, sugrotas himnas. Pennsylvania nacio-

Lietuvos ambasadorius JAV Audrius Brūzga (d.) ir JAV Pennsylvania nacionalinės gvardijos vadė generolė majorė Jessica L. Wright (centre) susitikimo Pennsylvania nacionalinės gvardijos štabe metu.

KAM nuotr.

nalinės gvardijos vadė gen. mjr. Jessica L. Wright visiems susirinkusiems pasakė kalbą ir padėkojo.

Gegužės 20 d. JAV Pennsylvania nacionalinės gvardijos štabe Indian-town Gap įvyko susitikimas, kuriame dalyvavo Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Audrius Brūzga kartu su gynybos atašė pavaduotoju plk. Egidijumi Armaliu, JAV Pennsylvania nacionalinės gvardijos vadė generolė majorė Jessica L. Wright, KASP vadas plk. A. Plieskis, KASP

stabo viršininkas plk. ltn. V. Šatas, Pennsylvania nacionalinės gvardijos Bendradarbiavimo programos koordinatorius mjr. Christopher D. Ferrara, dvišalio bendradarbiavimo karininkas Lietuvoje mjr. Michael Le-witsky.

Susitikimo metu ambasadorius A. Brūzga padėkojo JAV Pennsylvania nacionalinės gvardijos atstovams už gerą Lietuvos karių priėmimą bei bendradarbiavimą rengiant panašius kursus.

Nukelta į 6 psl.

Obama skelbia žengęs svarbų žingsnį varžybose dėl Baltųjų rūmų

Demokratų kandidatas į prezidentus Barack Obama susitinka su savo šalininkais Iowa valstijoje.

Reuters nuotr.

Des Moines, Iowa, gegužės 21 d. (AFP–BNS) – Barack Obama po antradienį įvykusių pirminių rinkimų dviejose valstijose paskelbė, kad įveikė svarbų etapą – užsitikrino daugumą renkamų Demokratų partijos suvažiavimo delegatų ir kad dabar partijos pergalė jam yra pasiekiamo.

Hillary Clinton Kentucky smogė senatoriui iš Illinois stiprų smūgį, bet

B. Obama atsikirto savo pergale liberalioje vakarinėje Oregon valstijoje.

B. Obama apie savo įveiktą svarbų etapą paskelbė maždaug 7 tūkst. šalininkų Iowa, kurioje būna sunku numatyti rinkėjų pasirinkimą ir kur jis sausio mėnesį, laimėdamas pirmąjį pirminių rinkimų balsavimą, pradėjo savo dabar jau, regis, nesustabdomą žygį pergalės link.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-21-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

INDIANAPOLIS, IN

INDIANAPOLIO LB – PUIKI LIETUVIŠKA SALELĖ

Trumpa pažintis su LB apylinke

SIGITA ŠIMKUVIENĖ–ROSEN
JAV LB Krašto valdybos
vicepirmininkė plėtotei

Skaitant lietuvišką spaudą, visada domina, kaip veikia ir kuo gyvena kitos LB apylinkės? Dėmesį patraukdavo žinutės iš Indianapolio lietuvių veiklos. Buvo smalsu, kaip gyvena lietuviai šalia tokio didelio lietuvių telkinio kaip Čikaga? Dar įdomiau pasidarė sutikus vieną Indianapolio Lietuvių Bendruomenės atstovą – JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narį Otoną Balčiūną. Tada 2006 metais, JAV LB Tarybos sesijos, vykusioje Philadelphia metu, įdomu buvo bendrauti su jaunu žmogumi, kuris aktyviai reiškėsi jaunimo reikalų komisijoje. Pagaliau ši pavasari, aplankant vyro gimines, pasitaikė gera proga – susitikau ir pabendrau su dviem Indianapolio lietuviais – Rymantu Gužulaičiu ir apylinkės pirmininku Jonu Belecku. Kaip papasakojo Jonas, Rymantas Gužulaitis – Indianapolio LB siela. Žmogus sugėbant bendrauti ir suburti įvairaus amžiaus žmones.

* * *

Pats Rymantas išvyko iš Lietuvos sulaukęs vos 7 metų – šeima traukėsi į Vakarų. Iš pradžių, kaip ir daugelis lietuvių pasitraukusių į Vakarų, apsistojo Vokietijoje, vėliau išvyko į Pietų Ameriką, Venesuelą. Tik 1949 metais, šeimai gavus reikiamus dokumentus, pavyko atvykti į JAV. Gužulaičių šeima įsikūrė Omaha. Ten begyvendamas R. Gužulaitis aktyviai reiškėsi Šv. Antano parapijos gyvenime, buvo aktyvus lietuviškoje veikloje.

Į Indianapolį R. Gužulaitis su šeima persikėlė 1971 metais. Ir jau patį pirmąjį mėnesį puolė ieškoti lietuvių šiame krašte: vartė telefonų knygas, skelbė į spaudą. Atsiliepė apie dešimt lietuvių, su jais Ryman-

tas pradėjo švęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventę, Kalėdas.

Po truputį lietuvių ratas plėtėsi, tad 1976 metais R. Gužulaitis su kitais lietuviais bendražygiais oficialiai įkūrė LB apylinkę Indianapolyje. To meto LB darbai ir visi renginiai sukosi apie Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą, kartu su kitomis Baltijos tautomis dalyvavo demonstracijose. Tais laikais, kaip Rymantas mena, visi palaikė lietuvių, buvo didelis džiaugsmas ir lietuviškos veiklos pakilimas.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, lietuviška veikla aprimo, bet nie-

Rymantas Gužulaitis (k.) ir Jonas Beleckas.

kada nesustojo. Ypatingai veikla įgavo naują pagreitį, kai iš Lietuvos pradėjo atvykti nauja karta – trečiabangiai. Per pastaruosius keletą metų Indianapolio lietuvių šeima padidėjo. Dabar priskaičiuojama apie 70 šeimų, iš jų net pusė sudaro naujai atvykusieji.

* * *

Apylinkės pirmininkas Jonas Beleckas džiaugiasi apylinkės aktyvu:

Vienas iš įsimintiniausių Indianapolio lietuvių renginių – Jurgio Kairio apsilankymas.

vienoje jų tėvai. Pastarosios klasės mokytojas Aldas Kriaučiūnas paruošęs gana įdomią ir sudėtingą lietuvių kalbos mokymosi programą. Suaugusiųjų klasės atsiradimo istorija labai paprasta. Tėvai, atvežę rytais savo atžalas į mokyklėlę, sėdėdavo gurkšnodami kavą ir **Nukelta į 9 psl.**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Apylinkėje susikūrė ir kaimo kapela.

„KONSTITUCIJA YRA MANO BIBLIJA”

Siūlome Infolex.lt parengtą pokalbį su Konstitucinio Teismo pirmininku **Kęstučiu Lapinsku**.

— **Kas keisis Konstituciniame Teisme (KT) ir konstitucinėje jurisprudencijoje Jums užėmus šio Teismo pirmininko postą? Su kokiomis mintimis pradėjote eiti šias pareigas?**

— Konstitucinis Teismas yra viena iš konservatyviausių mūsų valstybės institucijų. Tą sąlygoja faktas, kad KT vieta valdžių sistemoje ir jo kompetencija yra apibrėžta pačioje Lietuvos Respublikos Konstitucijoje. Konstitucijoje yra pasakyta, kad KT pavedama laiduoti Konstitucijos viršenybę mūsų teisės sistemoje ir ginti ją nuo galimų pažeidimų. Tokia KT paskirtis yra ilgalaikė ir negali keistis, kai keičiasi KT vadovai arba darbuotojai. Todėl net ir atėjus naujam pirmininkui, Teisme negalimi kokie nors esminiai pokyčiai. Tačiau kiekviena KT teisėjų rotacija atveda į teismą naujus žmones su savo įsitikinimais, pažiūromis ir vertinimais, kas gali lemti tam tikrus pokyčius Konstitucijos ir įstatymų leidžiamose ribose. Kai keičiasi Teismo pirmininkas, jis gali savaip organizuoti Teismo darbą. Teigiamai vertinu tai, kad KT pirmininkas visų pirma yra skiriamas iš seniau dirbančių, o ne naujai paskirtų teisėjų, t.y. užtikrinama, kad jis žinos teismo tradicijas ir praktiką. Tai sąlygoja KT tradicijų tęstinumą ir veiklos perimamumą. Kalbant apie naujo pirmininko uždavinius, paminėčiau problemą, su kuria susiduria visi KT vadovai – bylų nagrinėjimo laikas. KT dažnai kritikuojamas dėl to, kad ilgai nagrinėja bylas. Šios problemos sprendimas gula ir ant naujo pirmininko pečių.

— **Pastaruoju metu Konstitucinis Teismas dažnai kritikuojamas. Kaip manote, kodėl?**

— Kritika apskritai nėra blogas dalykas. Teisė kritikuoti valdžios institucijas yra numatyta LR Konstitucijoje. Tačiau šia teise naudotis būtina atsakingai ir apdairiai. Kritika turi būti objektyvi, argumentuota ir paremta rimta kritikuojamo dalyko analize bei blaiviu vertinimu. Priešingu atveju tai gali virsti priekabavimu dėl kokio nors sprendimo, netiksli informacija arba net šmeižtu. Kita vertus, teismų kritika (ypač teismų sprendimų kritika) turi tam tikrų ypatumų, todėl turi būti vertinama atsargiai. Teismai demokratinėse valstybėse suvokiami kaip būtinas atributas ir neišvengiamybė. Todėl stiprioje demokratijoje net bylas pralaimintys asmenys vengia kritikuoti teismus ir santūriai vertina sprendimus, nes byloje nebūna dviejų laimėjusių šalių. Pralošusi šalis nebūtinai vadina teismą blogu. Toks požiūris į teismus rodo aukštą teisinę kultūrą, kai visuomenės nariai žino įstatymus, ginčų sprendimo būdus ir galimybes bei susitaiko su mintimi, kad konfliktus sprendžia tik teismai. Kai teisinės kultūros nėra, dažniausiai stebime išpuolius prieš teismus, o kiekvienas pralošęs bylą apkaltina teismus įvairiomis blogybėmis. Neatmetu galimybės, kad teismų sistemoje dirba ir nesąžiningų teisėjų, tačiau tai – pavieniai atvejai, su kuriais kovoti turime būdų. Kalbant apie KT kritiką, galimos kelios priežastys. Kai

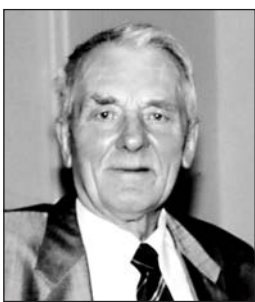
kritikuojami KT nutarimai, tai rodo, kad KT sprendžia aktualius ir visuomenei rūpinčius klausimus bei tai, kad visuomenė neabejinga KT veiklai. Antra priežastis – KT priimami sprendimai suvokiami nevienodai, o tie, kurių jie netenkina, paprastai aktyviau reiškia savo neigiamą nuomonę. Pagaliau, pernelyg emociinga, ypač nepamatuota kritika rodo ir tam tikrą teisinės kultūros stoką.

— **Galbūt nesibaigianti kritika sako, kad reikėtų galvoti apie naują Lietuvos Respublikos Konstituciją?**

— Nemanau, kad kritika byloja apie naujos Konstitucijos reikalingumą. Kiek man žinoma, kitų šalių teisininkai konstitucionalistai gana palankiai vertina Lietuvos Konstituciją. Pagaliau galime paminėti tokį faktą, kad 1992 metais priimta LR Konstitucija yra ilgiausiai iki šiol veikianti. Vien tai rodo, kad ji iš tiesų nėra tiek bloga, kad reikėtų naujos. Mūsų Konstitucijoje yra įtvirtinta viskas, ko reikia visuomenei ir valstybei. Nieko nauja nesugalvosime. Konstitucijos nuostatos atitinka tarptautinius aktus, Europos žmogaus teisių ir laisvių apsaugos konvenciją, Jungtinių Tautų dokumentus. Joje yra visiškai realizuoti tarptautiniai etalonai, kurie apibrėžia žmogaus teises. Nors mūsų Konstitucija negali būti laikoma kurios nors kitos valstybės konstitucijos kopija, tačiau bendrais bruožais ji atitinka Europos Sąjungos valstybių konstitucijų bendrąjį modelį. Nematau jokių rimtų teisinių pagrindų kelti klausimą, ar verta keisti Konstituciją. Jeigu ir atsiranda arba atsirastų kažkokios problemos dėl Konstitucijos nuostatų, esu įsitikinęs, kad KT sugebėtų jas išaiškinti ir priderinti tam tikro laikotarpio poreikiams. Taip sakau remdamasis JAV pavyzdžiu; šios valstybės konstitucija galioja daugiau nei 200 metų. Ji buvo priimta kitokiomis ekonominėmis ir istorinėmis sąlygomis, tačiau JAV Aukščiausiasis Teismas aiškindamas priderina ją prie dabartinių sąlygų.

— **Ar normalu/įprasta, kad Konstitucinis Teismas pasisako ne tik apie tai, ar konkretaus teisės aktas atitinka arba ne Konstituciją, bet ir apie tai, kaip turėtų būti, kad neliktų prieštaravimų? Kokia praktika užsienio šalyje?**

— Manau, tai normalu. Kai kuriose valstybėse (tiesa, tokių nedaug, pvz., Prancūzija) veikia vadinamoji išankstinė konstitucinė kontrolė, t.y. tikrinamas parlamento priimtų, bet dar neįsigaliojusių teisės aktų konstitucingumas. Tai daroma tam, kad nebūtų priimtas blogas įstatymas, kurį taikant atsirastų daug teisinių problemų. Lietuvoje veikia vadinamoji paskesnioji kontrolė, kai galima tikrinti jau įsigaliojusių įstatymų konstitucingumą. Jei KT tik pasisakytų, ar teisės aktas prieštarauja ar neprieštarauja Konstitucijai, jis atliktų tik formalią misiją, o Seimui galimai kiltų aibė klausimų, ką daryti, kad taisomas įstatymas ir vėl neprieštarautų Konstitucijai. Jei KT apsiribotų formaliu prieštaravimo konstatavimu, tai įstatymų leidėjas galbūt vėl padarytų klaidą? Todėl KT atlieka ir tam tikrą pozityvią funkciją

Vėl „šviesūs horizontai”

PETRAS KATINAS

Šiandieną Rusijoje sąlyginės gerovės ir gyvenimo lygio kilimo fone pirmiausia dėl naftos ir dujų dolerių, plaukiančių į valstybės, o daugiausia – į vietinių oligarchų kišenes, imta kalbėti, jog būtina kelti patriotizmą ir optimizmą. Lygiai taip pat, kaip ir sovietiniais laikais. Aišku, pirmiausia reikia šlovinti vadus. Nes kaip buvo skelbiama sovietmečiu, visi sovietiniai žmonės pasirenę numirti už Leniną, Staliną, SSKP reikalą. Dabar, žinoma, už V. Putin ir jo įpėdinį D. Medvedev. Tam optimizmui kelti, kaip ir anais laikais, pasitelkiami statistikai, sociologai, pagal komandą skelbiantys raportus apie visuotinę gerovę ir laimę. Štai sociologai atraportavo: nuo 1998 m. savo gyvenimu patenkintųjų ir laimingųjų skaičius nuo 60 proc. išaugo iki 77 proc. Vadinas, 1998 m., kai siautėjo baisus deficitas ir krizė, net 60 proc. rusų buvo laimingi? Išties įdomu, kokių būdu buvo apskaičiuoti tokie laimės srautai. Antai per pastaruosius trejus metus pienas ir kiaušiniai Rusijoje pabrango 60 proc., sviestas – 54, duona – 35, mėsa – 22 proc. Na, o butai, garažai, poilsis, kokybiškas išsilavinimas tapo visiškai neįmanomu dalyku daugeliui gyventojų. Nepriklausomi Europos sociologai ir statistikos žinovai piešia visai kitokią Rusijos vaizdą. Neseniai 24-iose Europos valstybėse atliktais tyrimais nustatyta, kad rusai save laiko beveik pačiais nelaimingiausiais žmonėmis senajame žemyne. Nelaimingesni už rusus yra tik bulgarai.

Užtat prieš atiduodamas oficialų Kremliaus valdovo skeptrą savo įpėdiniui, V. Putin paskelbė Rusijos vystymosi planą iki 2020 m. Jis pažadėjo, jog po 12-13 metų Rusijos žmonės vartysis kaip inkstai taukuose. Panašiai kalbėjo rusams ir „kukurūzininkas” Nikita Chruščiov, žadėjęs komunizmą po 20 metų, taip pat užsimojęs ne tik pavyti, bet ir pralenkti Ameriką. Taigi V. Putin ir jo partija „Vieningoji Rusija” 2020 m. atves Rusiją į pirmąją pasaulyje ekonomiškai pajėgiausių šalių penketuką. Kainos augsiančios tik iki 3 proc. per metus. Vidutinis atlyginimas pasieks 2,700 dolerių per mėnesį, o vidutinė pensija – 800 dolerių per mėnesį. Vidutinė ruso gyvenimo trukmė šoktels nuo 66 iki 75 metų. Kokybišką medicinos pagalbą gaus 80-90 proc. Rusijos gyventojų, o trijų žmonių šeimos turės ne mažesnius nei 100 kv. m. butus. Todėl net 60 proc. Rusijos žmonių 2020 m. galės priskirti save vidurinajai klasei.

Galutinai nenupirkti ar nepapirkti Rusijos ekonomistai ir politologai pirmiausia primena, kad tokie planai tęsiasi dar nuo Lenino laikų ir seniai tapo gausybės anekdotų šaltiniu. Pakanka tik prisiminti šlovintą Baikalo-Amūro geležinkelio magistralę – BAM. Šiai magistralei buvo mestos milžiniškos lėšos. Magistralę statė dešimtys tūkstančių „zekų” – lagerių kalinių, iš visos Sovietų Sąjungos vyko tūkstančiai jaunų žmonių, patikėjusių ne komunizmo statyba, o žadėtais butais, pertvarkyta Sibiro taiga, tapsiančia vos ne rojumi žemėje. Kur gi dabar tas išliaupsintas BAM’as? Ogi sunyko, sudūlėjo, pastatytos gyvenvietės nė kiek nebesiskiria nuo lagerių barakų, ir visi kas galėjo išsilakstė kas sau. Galima būtų pateikti daugybę panašių pavyzdžių, surinkti jų ištisus tomus. Tad nepaisant dujų ir naftos dolerių, padaryti Rusijos žmones optimistais vargu ar pavyks.

Neseniai tolimojoje Malaizijoje vietos teismas nuteisė kalėti dvejus metus vienos sektos vadeivas, kurie už tam tikrą mokestį ragino apkvalintuosius melstis didžiuliui iš molio nulipdytam virduliui. Ešą, tas virdulys simbolizuoja ir dangaus meilę artimui, ir visokias žemiškas gėrybes. Ir Kremliaus valdovai labai jau primena tą butaforinį virdulį su didžiuliu švilpuku.

– savotiškai orientuoja įstatymų leidėją, kaip reikėtų taisyti teisės aktą, kad vėl nebūtų padaryta klaida. Be to, KT savo sprendimus turi argumentuoti, kodėl yra prieštaravimas Konstitucijai ir kodėl tam tikra nuostata neatitinka Konstitucijos. Tokiuose argumentuose taip pat savotiškai atskleidžiamos pažeidimo priežastys. Parlamentui pasakoma, koks reguliavimas neprasilenktų su Konstitucija.

— **Ką Jums asmeniškai reiškia Konstitucija?**

— Visų pirma, aš kaip teisėjas į Konstituciją žiūriu taip, kaip šventikas žiūri į Bibliją. Man tai savotiškas šventas raštas, šventa knyga. Konstitucija yra mano kasdienė Biblija. Kai mus paskiria teisėjais, mes, padėję ranką ant Konstitucijos, prisiekiamoje ją ginti ir saugoti. Antras dalykas – Konstitucija mūsų darbe yra parankinis dokumentas, kurį kasdien naudojame kiekvienoje byloje. Ji yra aukščiausias matas, su kuriuo mes lyginame ginčijamus teisės aktus.

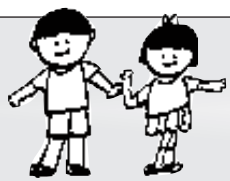
Paskutinis aspektas – Konstitucija yra savotiškai susijusi ir su mano gyvenimu. Man teko dirbti ją rengiant, ginti daugelį jos nuostatų, dalyvauti politiniuose ginčuose. Šia prasme tikriausiai egzistuoja ir tam tikras emocinis ryšys. Tačiau šiandien aš į ją žiūriu kaip į oficialų valstybės dokumentą, aukščiausiąjį teisės aktą.

— **Kaip manote, kuria linkme artimiausiais metais vystysis konstitucinė doktrina?**

— Tai priklauso visų pirma nuo gaunamų prašymų, juose keliamų problemų, todėl sunku nuspėti, kokius klausimus ateityje teks spręsti. Tačiau manau, kad jeigu bus įvestas individualus konstitucinis skundas, žmogaus teisių ir laisvių gynbos srityje padaugės kreipimųsi; taigi pirmiausia turėtų plėtotis asmens konstitucinių teisių doktrina.

— **Dėkojame už pokalbį.**

Pokalbis sutrumpintas.
www.infolex.lt

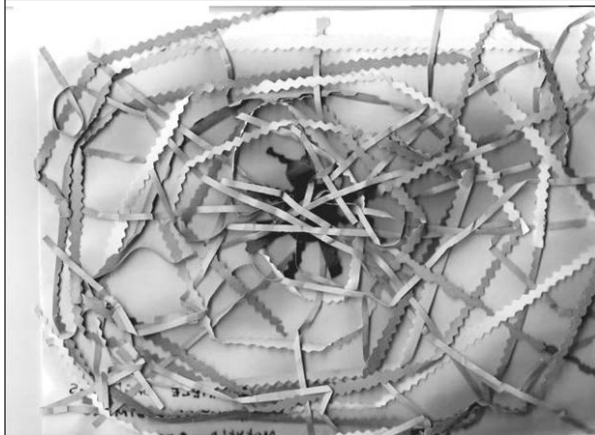
„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*

Spausdiname JAV LB Švietimo tarybos skelbto rašinių ir piešinių konkurso lituanistinių mokyklų mokiniams 2–3 vietų laimėtojų rašinėlius ir meno darbelius

Tadas Račkauskas, „Saulėto kranto“ lituanistinė mokykla. Antra vieta darželio – 1-os klasės mokinių grupėje.

Gabrielė Bagdonas, Atgimimo lituanistinė mokykla. Trečia vieta darželio – 1-os klasės mokinių grupėje.

Gabrielė Gedvilaitė, „Ažuoliuko“ lituanistinė mokykla. Trečia vieta 2–3 klasių mokinių grupėje.

Šiluvos Marija

Seniai, seniai buvo piemenėliai. Jie ganė karves ir kitus gyvūnus prie akmens. Staiga pamatė mergelę su kūdikiu ant to akmens. Priėjo arčiau ir pamatė, kad ta mergaitė verkė.

Išsigando piemenėliai ir nubėgo namo. Pasakė piemenėliai visiems. Atėjo visi žmonės. Paklausė, kodėl verkė mergaitė. Mergaitė sakė: „Aš

verkiu todėl, kad niekas negarbina mano kūdikio“. Visi suprato, kad ta mergelė buvo Marija ir kūdikis buvo Jėzus.

Žmonės pastatė Šiluvos koplyčią.

Agnė Nakvošaitė
Čikagos lit. m-la, 2 kl.

II vieta

„Vakaras prie Šiluvos“ Eilėraščio analizė

Kazio Bradūno eilėraštis, „Vakaras Prie Šiluvos“, nors trumpas, turi daug prasmės ir jausmo apie Marijos apsireikimą. Poetas atpasakoja įvykį, kaip jis įsivaizdavo. Su gyva ir simboline kalba jisai gražiai savo mintis žmonėms išreiškia. Šis liūdnas, bet nuostabus įvykis gan gerai reprezentuotas eilėraštyje. Kai skaitai, lengvai gali įsivaizduoti, ką poetas aprašė.

Eilėraštyje poetas kreipia dėmesį ne tik į veiksmą, bet ir reikšmę. Marija gali sėdėti ir verkti ant akmens, poetai gali prašyti Dievo, kad nušluostytų jos ašaras, bet tie, kurie skaitytų šį eilėraštį, nežinotų, kodėl tai įvyko. Todėl K. Bradūnas posme rašė „... Po dienų netekties.“ Čia pasako, kodėl verkia Marija. Jinai prarado kažką, jinai prarado katalikišką bažnyčią, kuri stovėjo ten, Šiluvoje. Kaip visos geros mamos, Marija rūpinasi Jėzaus veiksmais ir Jo žmo-

nėmis. Kai protestantai kalvinistai atėjo į Lietuvą ir perversė lietuvius į jų tikėjimą, bažnyčia po laiko subyrėjo, nes nebebuvo katalikų. Po apsireikimo Lietuva sugrįžo į katalikybę ir vėl pastatė bažnyčią, kur Marija pasirodė.

Poetas naudoja gamtą išreikšti jausmus eilėraštyje. Saulėlydis ir ateinanti naktis kartais sukelia liūdnumą, bet ir simboliškai atspindi apireikimą – gražu, bet tamsumas visur, reikia sugrąžinti Amžinąją Šviesą – Jėzų – atgal į žmonių šalį. Diena šviesi simbolizuoja Jėzų, kurį lietuviai prarado. Po nakties, po žmonių paklydimo, saulė vėl patekės ir parodys kelią namo atgal pas Jėzų.

Rūta Bandžiulytė
Šv. Kazimiero lit. m-la, 9 kl.,
Los Angeles

II vieta

Prisimink mane

Seniai seniai buvo toks vaikas. Jo vardas Skirmantas. Vieną šaltą rytą Skirmantas išėjo į lauką. Šaltas vėjas trynėsi prie jo veido. Jisai nuėjo į stotelę ir laukė autobuso. Jis dar turėjo 20 minučių ir pradėjo galvoti, kad kada jisai numirs, ar jį prisimins.

Staiga pasigirdo: „Puff“. Ir iš oro atsirado burtininkas. Jisai sako: „Aš esu laiko burtininkas ir girdėjau tu nori, kad tave prisimintų...“ Skirmantas išsigandęs linktelėjo. Burtininkas pasakė: „Duok man tris daiktus, aš įdėsiu į dėžutę ir pakasiu, kai tu mirsi. Bet tik tris daiktus.“

Skirmantas pagalvojo ir pasakė, kad pirmas daiktas bus knyga apie jį patį. Toje knygoje bus daug šeimos nuotraukų. Skirmantas padavė kny-

gą.

Burtininkas paklausė, kas bus antras daiktas.

Skirmantas pagalvojo ir iš kuprinės ištraukė rašinius ir piešinius apie Lietuvą ir padavė Burtininkui.

Skirmantas pagalvojo, koks bus paskutinis jo daiktas. Ir jisai sugalvojo – paskutinis daiktas bus lietuviška vėliava. Nes nori, kad žmogus, radęs dėžę, žinotų, kad Skirmantas buvo lietuvis.

Tik įdėjus vėliavą, vėl pasigirdo „Puff“...

Skirmantas Balčiūnas
Lit. m-la „Ažuoliukas“, 6 kl.,
Cape Coral

III vieta

„Vakaras prie Šiluvos“ Eilėraščio analizė

Vieną dieną piemenėliams laktant po pievelę pasirodė verkianti ant akmens Marija. Jinai jiems pasakė, kad kadaise jos sūnus buvo garbinamas ir šlovinamas šioje vietoje, o dabar čia tik arimas ir sėjimas. Eilėraštis „Vakaras prie Šiluvos“ labai gražiai aprašo šį momentą. Šis eilėraštis turi liūdną praradimo nuotaką. Eilutės „Nušluostyk ašaras verkiančiai.../Po dienų netekties“ reiškia, kad Marija labai liūdna, nes šioje vietoje stovėjo bažnyčia, bet ji buvo nugriauta, ir dabar jos nėra. Tuo bent Marija nori, kad visi vėl priimtų tikėjimo Krikštą ir kad vėl visi tikėtų į jos sūnų.

K. Bradūnas šiame eilėraštyje kreipiasi į Dievulį: „Kursai esi danguje, nušluostyk ašaras verkiančiai“. Ši eilutė rodo, kad poetas prašo Dievo pagalbos, kad padėtų visiems atgauti tikėjimą. Istorijoje rašo, kad kai kiti žmonės pamatė Mariją jie norėjo atstatyti bažnyčią, bet jiems reikėjo dokumentų, ir niekas nežinojo, kur jie buvo paslėpti.

Dievulis vienam aklui senukui sugrąžino regėjimą, kad jis galėtų parodyti visiems, kur buvo užkasti bažnyčios dokumentai. Aš manau, kad poetas minėjo šią reikšmę – praregėjimo ir pagalbos atstatant bažnyčią.

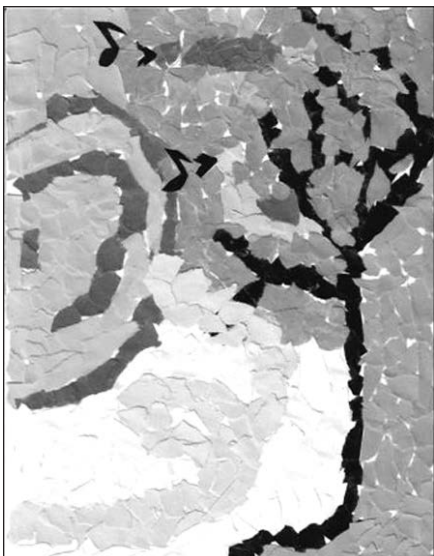
Pabaigoje noriu pabrėžti, kad šis eilėraštis yra gražus dėl jo gamtos ap-

rašymų: „...leidžiasi saulė raudona... žemelei užsimerkiančiai...“. Šis aprašymas vaizduoja ramumą ir tylą. Saulėlydis irgi gražiai simbolizuoja ne tik dienos pabaigą, bet ir viltį.

Kaip po saulėlydžio ir nakties ateina rytas ir nauja pradžia, taip ir istorijoje pasakojama, kad po netekimo bažnyčia buvo atstatyta.

Gintarė Kerėžytė
Šv. Kazimiero lit. m-la 9 kl.,
Los Angeles

III vieta

Gražuolė Izdonavičiūtė, „Ažuoliuko“ lituanistinė mokykla. Trečia vieta 4–6 klasių mokinių grupėje.

Slaptažodis „Pūkelis2“, Maironio lituanistinė mokykla. Antra vieta 4–6 klasių mokinių grupėje.

Tomas Vyšniauskas, Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla. Antra vieta 2–3 klasių mokinių grupėje.

Jeigu aš užkasčiau savo skrynią

Aš nusprendžiau užkasti skrynią, kad žmonės galėtų sužinoti apie mane ateityje.

Aš įdėjau keletą knygų į savo skrynią, kad kai kas nors ją suras, jis žinotų, kad man patiko skaityti. Aš irgi įdėjau savo dienoraštį, kad žmonės žinotų, kas darėsi mano gyvenime. Aš įdėjau paveikslų savo senelių, kad žmonės žinotų, kad aš juos labai myliu. Įdėjau nuotraukų su mano šeima ir draugais, kad jie žinotų – žmonės galvojo apie mane ir prižiūrėjo mane. Aš įdėjau keletą sėklų, kad jie žinotų – aš mylėjau augalus ir gamtą. Aš įdėjau kimštą gyvuliuką, kad jie žinotų – aš mylėjau gyvulius. Aš įdėjau šypsena, kad žmonės žinotų – aš buvau laiminga. Aš įdėjau paveikslą arklio, kad žmonės žinotų – aš mėgau arklius. Aš įdėjau kryželį, kad jie žinotų, kad aš tikiu Dievu.

Aš tikiuos, kad kai kas nors suras mano skrynią, jie žinos truputį daugiau apie mane.

Gintarė Daulytė
Maironio lit. m-la, 5 kl.,
Lemont
II vieta

Šiluvos Marija

1608 metais piemenėliai ganė gyvulius. Staigiai pasirodė mergelė su kūdikiu. Ta mergelė turėjo ilgus plaukus, buvo liūdna ir verkė. Ji verkė, nes žmonės negarbino jos kūdikio. Mergelė buvo Marija ir kūdikis buvo Jėzus.

Piemenėliai papasakojo kitiems žmonėms, ką jie matė. Kitą dieną atvyko kaimo gyventojai ir susirinko prie akmens. Vėl pasirodė Marija ir Jėzus. Vienas gyventojas paklausė, ko ji verkia. Ji atsakė, kad verkė, nes sugriovė bažnyčią. Ir Marija, ir Jėzus vėl išnyko.

Žmonės rado aklą žmogų. Ir tas žmogus prisiminė bažnyčią. Tas žmogus buvo atvestas prie akmens. Jis staiga praregėjo. Jis parodė, kur buvo užkasti dokumentai. Žmonės pastatė Šiluvos koplyčią ir ten garbino Jėzų.

Darija Pakuckaitė
Šv. Kazimiero lit. m-la, 2 kl.
Los Angeles
III vieta

Skelbiame „Draugo“ lietuviškai“ skelbto konkurso „Mano herojus“ nugalėtojus:

I vieta – Andrius Dunčia,
V. Krėvės lituanistinės m-los
4 kl. mokinys

II vieta – Milda Prancutė,
Čikagos lituanistinės m-los
4 kl. mokinė

III vieta – Matas Blekys,
Čikagos lituanistinės m-los
6 kl. mokinys.

**Speciali premija – jauniausiam
konkurso dalyviui
Vyčiui Dunčiai,**
V. Krėvės lituanistinės mokyklos
2 kl. mokiniui.

Laimėtojus prašome paskambinti
redakcijai telefonu:
773-585-9500
ir pranešti savo adresą.

ĮAMŽINTI PER MUZIKĄ

Noras ką nors įamžinti, prisiminti mielą žmogų ar įvykį atsiranda kokia nors kūrybine forma, ar tai būtų akmenyje, drobėje, medyje ar metale. Svarbesnieji istorijos įvykiai ar asmenys įamžinami pastatant statulą miesto aikštėje, meniškoje skulptūroje ar memorialinėje lentoje prie pastatų. Mums asmeniškai artimi asmenys įamžinami mūsų atminityje arba antkapio forma ir puošia mūsų kapinaites. Pažvelkime į lietuvių kapines Anapilyje – kiek ten sukaupta meniško darbo, meilės ir pagarbos. Antkapiuose ir lieka ateinančioms kartoms prisiminimai tų asmenų, kurie yra brangūs mūsų šeimos nariai arba nusipelnę visuomenei. Per juos istorijos tyrinėtojams paliekama įdomi medžiaga apie tam tikrame laikotarpyje gyvenusius asmenis. Beieškant lietuvių išeivių istorijos pėdsakų Vokietijoje, ne vienas esame radę tvarkingai vokiečių laikomose „auslander“ kapinaitėse lietuvišką kampelį, kuris svetimoje žemėje tampa ypač savas ir mielas, kai pamatai lietuvišką koplytstulpį ar perskaitai lietuviškus vardus, pavardes ant dar stovinčių antkapių. Toks „įamžinimas“, nors svarbus ir prasmingas, yra „statiškas“, negyvas.

Verta pasvarstyti ir kitą įamžinimo būdą – dinamiškesnį, gyvesnį, nes jis pakartotinai naudojamas ir teikia malonumo ateities kartoms. Tai – brangaus asmens ar įvykio įamžinimas per muziką!

Neretas prieš kelis šimtmečius Handelio, Bacho, Mozarto bei kitų sukurtas klasikinės muzikos kūrinys išvydo dienos šviesą dėka mecenatų, kurie tiesiogiai ir aktyviai rėmė jų darbus, kitaip sakant, sudarė sąlygas jiems nesirūpinti kasdieniais gyvenimo bei buities reikalais, kad liktų laisvi kurti. Buvo kuriama ir pagal užsakymą – pildant mecenato norą, kad tuo būdu būtų pagerbtas koks nors svarbus įvykis ar asmuo. Taip dėl aktyvaus rėmėjo/mecenato ir kūrėjo santykio atsirado daugybė darbų, kuriais iki šios dienos džiaugiamės ir džiaugsis po mūsų ateinančios kartos.

Todėl rėmėjo/kūrėjo santykį svarbu vystyti ir mums, ypač norint išlaikyti bei skatinti lietuvišką kūrybą. Niekas kitas be lietuvių (su retom išimtim) nerems lietuvių kūrėjų. Didieji lietuviški renginiai tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje duoda paspirtį naujiems kūriniais išvysti dienos šviesą ir tapti mūsų kultūrinio gyvenimo lobyno dalimi, lobyno, kurį teks ateinančioms kartoms saugoti, naudotis bei vystyti toliau, prie jo prisidedant naujais savo kūriniais. Kaip džiaugėmės išgirdę naujus, galingus ir įspūdingus Ritos Kloriesnės, Giedriaus Svilainio ir kitų kūrinius paskutinėje VIII Dainų šventėje 2006 m. Čikagoje, JAV! Kaip tie kūriniai paliudijo, kad esame kūrybiškai gyvi ir našūs savo lietuviškos bendruomenės nariai, kad mūsų tauta, kur ji bebūtų išsisklaidžiusi, yra gyva! Jie praturtino šventę ir parodė, kad kūrybiškai esame dar labai pajėgūs. Tos dainos iki šios dienos atliekamos įvairiose lietuviškų telkinių minėjimuose, subuvimuose, vasaros stovyklose. Tai didžiulė dovana lietuviškai visuomenei, kuri pakartotinai duodama lyg iš naujo, kiekvieną kartą, kai ji giedama ar dainuojama.

Turime gražių pavyzdžių. Koks džiaugsmas sekmadienio pamaldose

Jono Kuprio nuotr.

giedoti ne per seniausius mus palikusio talento – Jono Govėdo kūrinius! Lyg Jonas būtų dar čia, tarp mūsų – koks malonus ir artimas prisiminimas! Dalis jo kūrinių kaip tik ir gimė mecenatų/rėmėjų bei užsakymų dėka, be to rėmėjo/kūrėjo santykio – jų neturėtumėm dabar mūsų kultūriname lobyne. Pagal užsakymą naujas giesmes sukūrė Leonidas Abarius „Šv. Jono Mišioms“ – skirtoms Jono Govėdo atminimui. Visų mecenatų pavardės įrašytos ir prisimenamos kiekvieną kartą, kai giedamos Mišios. Giesmė „Jėzau Tu, dar pasilik su mumis“ sukurta J. Govėdo, pagal Skrinskų/Viskontų šeimos užsakymą, V. Skrinsko atminimui. Daug giesmių sukurtos solisto, chorvedžio Vaclovo Verikaičio atminimui.

„Volungė“ ruošiasi trijų chorų (Toronto „Volungė“, Čikagos „Dainava“ ir Clevelando „Exultate“) koncertų ciklui 2010-2011 metais. Artėja 2010 m., kai Toronto mieste įvyks IX Išeivijos Lietuvių dainų šventė. Šiems ypatingiems įvykiams reikalin-

gi nauji muzikiniai kūriniai. Tai ideali proga mecenatui/rėmėjui paremti naujos muzikos kūrinius. Tokiu būdu išvystysime santykį su kūrybiškomis jėgomis ir įamžinsim mylimą asmenį, pažymėsime gyvenime svarbų įvykį, pvz., 50-mečio gimtadienį ar 30 m. bei 40 m. vedybinio gyvenimo sukaktį.

Kviečiame pagalvoti apie galimybę paremti mūsų lietuviškas, kultūrinės pajėgas prasmingai įamžinant mums svarbius įvykius ar asmenis. Visi kreipimaisi bus mielai priimti, duodami patarimai, paaiškinimai apie konkrečias galimybes, aukojant per „Volungę“ bus sudaryta galimybė auką nurašyti nuo valdžios mokesčių ir t.t. Rašykite Daliai Viskontienei, „Volungės“ vadovei, IX Išeivijos Lietuvių dainų šventės muzikinės programos vadovei bei Prisikėlimo parapijos muzikos direktorei, c/o Prisikėlimo parapija, 1 Resurrection Road, Toronto, ON, Canada M9A 5G1.

**IX Išeivijos Lietuvių dainų
šventės info**

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PATIKSLINIMAS

Zenonas V. Rekašius savo straipsnyje „Turtingoji Lietuva šelpia skurstančią lietuvišką Ameriką“ (perspausdintas iš www.lrt.lt š. m. gegužės 20 d. „Drauge“) rašo: „Ši ponios Marijos Remienės vadovaujama taryba (JAV LB Kultūros taryba – Red.) gavo daugiausiai paramos – 25,248 LT, kelionių į JAV lietuvių stovyklavietes, filmavimo, montavimo išlaidoms („Dokumentinis filmas apie JAV lietuvių stovyklas“).“ Toliau jis rašo: „Tad būtų gėda prašyti, kad bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkei kelionės iš Čikagos į Dainavos stovyklą išlaidas apmokėtų Lietuvos mokesčių mokėtojai.“

Turiu pareikšti ponui Zenonui

Rekašiui, kad aš nuo 2006 m. nesu JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė. Buvau paprašyta LB Krašto valdybos parašyti prašymą dėl JAV stovyklų istorijos įamžinimo, kaip buvusi LB Kultūros tarybos pirmininkė. Tuos metus LB buvo paskelbusi „Stovyklos metais“. Daugiau nieko bendro neturiu nei su gautais pinigais, nei su filmavimu.

Be to, nevažinėjau į jokiais stovyklas ar į Lietuvą bei suvažiavimus už Lietuvos ar LB pinigų. Visada ir visur pati apsimoku savo uždirbtais pinigais. Turiu pabrėžti, kad už ilgametį lietuvišką darbą nesu gavusi nė vieno dolerio ar lito.

Marija Remienė
Westchester, IL

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefoną numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Pašto ženklas „Lietuvos sąjūdžiui – 20 metų“.

ELTOS nuotr.

Išleidžiamas pašto ženklas „Lietuvos sąjūdžiui – 20 metų“

Vilnius, gegužės 21 d. (ELTA) – Bendrovė „Lietuvos paštas“ į apyvar-tą išleido naują pašto ženklą „Lietu-vos sąjūdžiui – 20 metų“. Pašto žen-klo autorius – dailininkas Giedrius Reimeris.

Pašto ženkle pavaizduotas Sąjū-džio mitingas Vilniuje. Ženklas išleis-tas 300 tūkst. tiražu.

1988 m. birželio 3 dieną Mokslų Akademijoje išrinkta Lietuvos Persi-tvarkymo Sąjūdžio 35 narių iniciatyvinė grupė, kurią sudarė žinomi vi-suomenės žmonės ir jaunimas, stebė-tinai greitai ir sėkmingai pakėlė Lie-tuvos žmones Atgimimui.

Sąjūdis aktyvia ir darnia veikla įgijo didžiulį tautos pasitikėjimą, drauge su Latvijos Tautos Frontu ir Estijos Liaudies Frontu jau 1989 m. rugpjūčio 23 dieną išvedė tris Baltijos tautas į gyvąjį Baltijos kelią, laimėjo 1989 m. rinkimus Lietuvoje į TSRS Liaudies deputatų suvažiavimą, pri-vertė TSRS Aukščiausiąją Tarybą pa-naikinti Ribentropo–Molotovo paktą.

Sąjūdžio deputatai, laimėję rin-kimus į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą, 1990 m. kovo 11 dieną tai-kiai atkūrė Lietuvos Respublikos ne-priklausomybę, paskatinusią TSRS sugriovimą.

Kaune atgaivinama vėliavos pakėlimo tradicija

Vilnius, gegužės 21 d. (BNS) – Kaune gaivinama tarpukariu mieste gyvavusi Vyčio Kryžiaus vėliavos pa-kėlimo tradicija.

Nuo birželio mėnesio prie Vy-tauto Didžiojo karo muziejaus esan-čioje aikštėje vėliava suplevėsuos kiekvieno sekmadienio vidurdienį, vėliau iškilmes ketinama rengti ir šeštadieniais.

Iki šiol vėliava būdavo iškeliama tik minint valstybines šventes – vasario 16-ąją, kovo 11-ąją, liepos 6-ąją dienomis, lapkričio 23-ąją.

Anot savivaldybės Kultūros, ben-druomenių ir savivaldos plėtojimo komiteto pirmininko Rimanto Didž-galvio, tokiomis iškilmėmis bus ne tik pagerbiami žuvusieji už Lietuvos laisvę, bet ir puoselėjant tradicijas, kuriant miesto įvaizdį.

„Juk tokias iškilmes turėsime

vieninteliai Lietuvoje“, – savivaldy-bės pranešime spaudai cituojamas R. Didžgalvis. Vėliavos pakėlimo išk-ilmėse dalyvaus šauliai veteranai.

„Nelengva surinkti tris veteranų grupes, kad jie pasikeisdami galėtų žygiuoti kas savaitę. Dabar siūdinamės uniformas, deriname atributiką, šalmus, naujus narius mokome ri-kiuotės. Vyrai supranta pareigą, kai kam teks atsisakyti planuotų atostogų, nukelti vasaros darbus“, – teigia Lietuvos šaulių sąjungos Kauno rink-tinės vadas Minvydas Mikalauskas.

Kauno miesto taryba unifor-moms ir įrangai įsigyti numatė skirti 51 tūkst. litų.

Pirmosios Vyčio Kryžiaus vėlia-vos pakėlimo iškilmės muziejaus so-delyje vyks sekmadienį. Ta proga koncertuos kariškas pučiamųjų or-kestras, skambės kariliono muzika.

Vieno donoro organai persodinti šešioms ligoniams

Vilnius, gegužės 21 d. (BNS) – Sekmadienį mirusio jauno vyro orga-nai viltį gyventi suteikė šešioms ligo-niams.

Nacionalinis transplantacijos biuras skelbia, kad pranešimą apie galimą donorą iš Klaipėdos universi-tetinės ligoninės užregistravo sekma-dienį.

Gavę reikalingų tyrimų atsaky-mus, medikai atliko organų eksplan-taciją. Karinių oro pajėgų sraigtas-parnis ankstų pirmadienio rytą į

Kauno medicinos universiteto klini-kas atskraidino donoro širdį, o kepe-nis, inkstus, ragenas greitosios pagal-bos automobilis, lydimas besikei-čiančios policijos palydos, atvežė į Vil-niaus universiteto ligoninės Santariš-kių klinikas.

Miręs jaunas vyras neturėjo do-noro kortelės, todėl sprendimą dova-noti organus priėmė mirusiojo arti-mieji. Šiais metais tai antrasis dono-ras, iš kurio buvo paimta daugiau nei vienas organas.

Po NATO oro policijos misijos pabaigos – nežinia

Vilnius, gegužės 21 d. (Balsas.lt)

– Kol kas galime būti ramūs: trijų Baltijos šalių oro erdvės saugumą iki pat 2018 m. turėtų užtikrinti NATO oro policijos misija. Kas bus po 2018 metų? Į tai niekas negali tiksliai at-sakyti, tačiau jau dabar aišku, kad padangės saugumu mums teks pasi-rūpinti patiems ir kainuos tai dešim-tis milijonus.

Pagal dabartinius susitarimus NATO partneriai Baltijos šalių oro erdvę saugos iki 2011 m. Lietuva, Latvija ir Estija siekia, kad misija bū-tų pratęsta bent iki 2018 m. Lietuvos pareigūnai ir politikai neabejoja, kad NATO partneriai iki 2018 m. oro poli-cijos misiją tikrai pratęs.

„Tikimybė, kad nepratęs, yra be-veik lygi nuliui. Tikrai neabejoju, kad misija bus pratęsta“, – pareiškė Sei-mo NATO reikalų komisijos pirmi-ninkas Jonas Čekuolis.

Tačiau 2018 m. NATO šalys jau tikrai nustos saugoti Baltijos šalių oro erdvę, tad Lietuvai, Latvijai ir Es-tijai apsauga teks rūpintis savo jėgo-mis.

Baltijos šalys išsipareigojo iki 2011 m. išnagrinėti galimus oro poli-cijos variantus po 2018 m. Planuoja-ma, kad 2010–2011 m. Baltijos šalys, konsultuodamosios su sąjunginin-kais, priims sprendimus dėl oro poli-cijos po 2018 m.

ES nusprendė pradėti derybas su Rusija

Vilnius, gegužės 21 d. (BNS) – Europos Sąjungos (ES) šalys Briuse-lyje susitarė pradėti strateginės part-nerystės sutarties derybas su Rusija.

„Šiame susitarime atsižvelgta į visus Lietuvos iškeltus reikalavimus dėl derybų mandato“, – teigė Užsie-nio reikalų ministerijos Informacijos ir viešųjų ryšių departamento direk-torė Violeta Gaižauskaitė. Tai pat-virtino ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas.

Susitarimas turėtų būti formaliai patvirtintas gegužės 26 dieną vyk-siančiame ES šalių užsienio reikalų ministrų susitikime.

Balandžio pabaigoje Lietuva sustabdė derybų su Rusija pradžia,

Vienas iš tokių sprendimų yra naikintuvų įsigijimas: Lietuva, Lat-vija ir Estija svarsto galimybę bend-romis pastangomis įsigyti naikintu-vus.

Švedija Baltijos šalims jau yra pasiūliusi pirkti savo naikintuvus „Gripen“.

Pasak krašto apsaugos ministro atstovės spaudai Rūtos Apeikytės, šiuo metu nėra jokio bendro Baltijos šalių sprendimo dėl naikintuvų įsigi-jimo ar neįsigijimo. Toks sprendimas bus priimtas tik tuomet, kai bus išna-grinėtos įvairūs pasiūlymai ir bus pa-siūlytas veiksmingiausias sprendimo variantas.

Gegužės pabaigoje Krašto apsau-gos ministras Juozas Olekas dalyvaus Latvijoje vyksiančiame trišaliame Baltijos šalių gynybos ministrų susi-tikime, kuriame bus aptartas oro erd-vės apsaugos po 2018 m. klausimas. Planuojama, kad ministrai patvirtins oro policijos nuo 2018 m. variantų studijos rengimo planą. Studija turė-tų būti baigta iki 2010 m. sausio 1 d.

Krašto apsaugos ministerijos val-dininkai vengia kalbėti apie sprendi-mus, kurių teks imtis po 2018 m. To-kį valdininkų nenorą kalbėti galima suprasti: jau dabar aišku – koks sprendimas bebūtų priimtas, iš mo-kesčių mokėtojų jis pareikalaus de-šimtis milijonų litų.

pasiūlydama prie derybų mandato keturias deklaracijas – dėl Lietuvai nutrūkusio tiekimo naftotiekiu „Družba“, išaldytų nesutarimų Gru-zijoje ir Moldovoje sprendimo, ben-dradarbiavimo tiriant Sausio 13-osios įvykių, Medininkų žudynių bylas ir dėl pagalbos tremtiniais, grįžtan-tiems į tris Baltijos valstybes.

Vėliau Vilniuje susitikę Lietuvos, Švedijos, Lenkijos ir šį pusmetį ES pirmininkaujančios Slovėnijos užsie-nio reikalų ministrai sutarė, kad į de-rybas su Rusija bus įtraukti Lietuvos iškelti klausimai, tačiau praėjusią sa-vaitę ES šalių ambasadorių susitiki-me šiam susitarimui pritarta nebuvo.

JAV tarnaujančius savanorius karius aplankė jų vadovybė

Atkelta iš 1 psl. Į tai atsa-kydama, generolė majorė Jessica L. Wright pabrėžė, jog bendradarbiavi-mas tarp Lietuvos Savanorių pajėgų ir JAV Pennsylvania valstijos Nacio-nalinės gvardijos, tai geras tęstinio bendradarbiavimo pavyzdys, o kartu – ir mokymasis vienas iš kito. Vėliau Krašto apsaugos sistemos medaliu „Už nuopelnus“ buvo apdovanotas mjr. Christopher Ferrara, kuris nuo 2005 metu eina Pennsylvania Nacio-nalinės gvardijos Bendradarbiavimo programos koordinatoriaus pareigas.

Šis apdovanojimas, anot KASP štabo viršininko plk. lt. V. Šato, yra aukštas JAV karininko įvertinimas Lietuvos Krašto apsaugos sistemos lygmenyje, suteiktas plėtojant ilga-metį JAV PNG ir Lietuvos KASP bendradarbiavimą. Tuo pačiu tai ir puikus pačios Pennsylvania nacio-

nalinės gvardijos vadovybės veiklos įvertinimas.

Nepaisant šalto ir lietingo oro, susitikimo vieta persikėlė į pratybų lauką, kur delegacija pabendravo su JAV bei Lietuvos kariais, antrą sa-vaitę dalyvaujančiais Žvalgų kurse.

„Šis dvišalis kursas – tai puikus per 18 metų Savanorių pajėgų gyva-vimo metų pasiektas tarptautinio bendradarbiavimo rezultatas, – sakė KASP vadas plk. Antanas Plieskis, – ir tai tik gera pradžia, ateityje turė-sianti tęsini.“

Bendri JAV ir Lietuvos karių mo-kymai pagrįsti keliais tikslais: gali-mybe kariams susipažinti su naujos technikos panaudojimo galimybėmis ir galimybe mokymuose dalyvauti kartu su amerikiečiais, o tai pat dir-bti mišrioje grupėse, poromis, kas są-lygoja ir kultūrinius mainus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Gruzijoje prasidėjo neeiliniai parlamento rinkimai

Gruzijos prezidentas M. Saakašvili ir jo žmona Sandra po balsavimo.

Reuters nuotr.

Tbilisis, gegužės 21 d. (AFP–BNS) – Gruzijoje prasidėjo balsavimas neeiliniuose parlamento rinkimuose, laikomuose svarbiu išbandymu šiai jaunai demokratijai, kuri vis didėjant nesutarimams su Rusija siekia Vakarų paramos.

Rinkimai vyksta strategiškai svarbioje buvusioje Kaukazo sovietinėje respublikoje, kurioje gyvena 4,7 mln. žmonių. Rinkėjų sąrašuose yra daugiau kaip 3,5 milijono piliečių. Į Gruzijos parlamentą bus išrinkti 150 deputatų, atstovaujantys 9 partijoms ir 3 rinkimų susivienijimams.

Rinkimus stebi 5 tūkst. stebėtojų, iš jų 3 tūkst. užsienio stebėtojų. Tai antrieji neeiliniai rinkimai Gruzijoje šiais metais. Ankstesni – prezidento – rinkimai įvyko sausio 5 d. ir buvo taip pat buvo neeiliniai.

Dabartiniai rinkimai į Gruzijos parlamentą vyksta esant sudėtingoms vidaus ir užsienio problemoms.

Dauguma opozicinių partijų nesutinka su sausį įvykusių prezidento rinkimų rezultatais ir tvirtai ketina ateiti į parlamentą, kad rimtai išjudintų prezidento M. Saakašvili ir jo aplinkos valdžią, todėl daugelis specialistų Gruzijoje mano, kad kova bus griežta ir opozicija neužleis valdžiai nė vieno savo šalininkų balso. Daugelis dalyvaujančių rinkimuose opozicinių jėgų, nors ir laikosi skirtingų ideologinių nuostatų, jas vienija vienas tikslas – kad atsistatydintų dabartinis valstybės vadovas ir būtų pakeista konstitucinė santvarka Gruzijoje. Susivienijusios Gruzijos opozicijos nacionalinė taryba, į kurią įeina 9 partijos, ryžtingai nusiteikusi iškovoti pergalę. Pernai lapkritį būtent šioms jėgoms pavyko išvesti į gatves dalyvauti protesto akcijose maždaug pusantro šimto tūkstančių savo šalininkų.

Libano vadovai sutarė baigti politinius nesutarimus

Kataro premjeras šeichas Hamad bin Jassem bin Jabra al Thani (dešinėje), Libano premjeras Fuad Siniora ir parlamento vadovas Nabih Berri.

Reuters nuotr.

Doha, gegužės 21 d. (AFP–BNS) – Besivaržantys Libano vadovai sutarė nutraukti pusantrų metų trūkančią politinę nesantaiką, kuri šį mėnesį virto kruvinomis kovomis ir beveik nustūmė šalį prie naujo pilietinio karo slenksčio.

Pagal susitarimą, apie kurį po kelias dienas Dohoje trukusių įtemptų derybų paskelbė Kataro premjeras šeichas Hamad bin Jassem bin Jabra al Thani, per 24 valandas bus išrinktas Libano prezidentas.

JAV remiamas Libano premjeras Fuad Siniora Dohos susitarimą pavadinė „dideliu pasiekimu arabų tau-

tos istorijoje ir Libano istorijoje”.

Abi šalys tarpininkaujant arabams nuo penktadienio derėjosi dėl išeities iš politinės aklavietės, kuri šį mėnesį virto kruvinais gatvių mūšiais. Tai buvo didžiausi neramumai Libane nuo 1975–1990 m. pilietinio karo.

Iš karto po to, kai buvo paskelbta apie šį susitarimą, Libano parlamento pirmininkas ir opozicijos narys Nabih Berri pranešė, kad pusantrų metų trukę opozicijos protestai, kurie buvo sustabdyti gyvenimą didelėje Beiruto centro dalyje, nedelsiant baigsis.

EUROPA

BUDAPEŠTAS

Vengrija ir JAV antradienį pasirašė susitarimą dėl informacijos mainų, kad būtų lengviau aptikti užsienio teroristus. Tai žingsnis link vengrų kelionių į JAV be vizų. Susitarimas, kurį pasirašė JAV ambasadorė April Foley ir Vengrijos ministras be portfelio Gyorgy Szilvasy, atsakingas už slaptųjų tarnybų veiklą, yra išankstinė sąlyga Vengrijos dalyvavimui JAV vizų atsisakymo programoje. Jį dar turi patvirtinti parlamentas. Jeigu iki rugsėjo atsisakymai išduoti Vengrijos piliečiams vizas sudarys mažiau 10 proc., vengrai nuo 2009 m. sausio galės vykti į JAV be vizų, sakė A. Foley. Europos Komisija pareiškė susirūpinimą, kad tokius susitarimus pasirašiusios šalys teiks JAV gerokai daugiau informacijos apie savo piliečius negu leidžia ES taisyklės.

TALINAS

Estijos Kerdlos regiono Pernu apskrities teismo teisėjas Mart Reino antradienį patenkino genocidu kaltinamo 88-erių Arnold Meri prašymą ir nutraukė teismo procesą, kol bus atlikta nauja medicininė ekspertizė. Teisėjas įpareigojo advokatą ir prokurorą iki birželio 5 d. pateikti klausimus, kurie, jų nuomone, reikalingi norint įvertinti A. Meri sveikatos būklę. Pasak advokato, A. Meri serga plaučių vėžiu, ir prieš prasidedant teismo procesui jo gydytojas paaiškino, jog ginamajam nepatartina toli keliauti. Antradienį, kai teisme buvo perskaitytas kaltinimas, A. Meri pareiškė, jog neprisipažįsta esąs kaltas dėl genocido.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos Aukščiausiojo arbitražo teismo pirmininkas Anton Ivanov pasiūlė panaikinti teisėjos įgaliojimus, apkaltindamas ją gavus butą, padedant merijai. Tuo tarpu A. Ivanov bendrakursis, naujasis Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev paragino

siekti, kad teisėjai būtų nepriklausomi, ir padaryti galą korupcijai bei piliečių teisių nepaisymui. D. Medvedev antradienį prisijungė prie dviejų savo pirmtakų, paskelbusių kovą su korupcija, ir asmeniškai prisiėmė atsakomybę už naują kampaniją. Analitikai tai įvertino kaip galimybę valstybės vadovui išplėsti savo įgaliojimus, kurie kol kas tebėra jo įtakingo bendražygio ministro pirmininko ir buvusio prezidento Vladimir Putin rankose.

PENZA

Penzos srityje buvęs urvas, kuriame kelis mėnesius gyveno pasaulio pabaigos laukę sektantai, sunaikintas. „Penzos atsiskyrėlių urvas susprogdintas“, – pranešė antradienį Penzos srities prokuroro vyresnioji padėjėja Tatjana Ostrovskaja. Pernai lapkritį 35 žmonės pasislėpė iš anksto įrengtoje žeminėje Penzos srities Bekov rajone. Kovą, kai dėl polydžio įvyko kelios įgriuvos, 24 atsiskyrėliai, tarp jų – 4 vaikai, paliko slėptuvę. Gegužės 16 d. buvo išvesti paskutiniai 9 sektantai. Kelionis valandomis anksčiau ten buvo ekshumuoti dviejų moterų, mirusių tame urve, kūnai. Atliekama teisminė medicinos ekspertizė.

AZIJA

BEIJING

Patvirtintas per žemės drebėjimą Kinijoje žuvusių žmonių skaičius padidėjo iki 41,353, o dar 32,666 žmonės laikomi dingusiais, trečiadienį pranešė Kinijos vyriausybė. Dar 274, 683 žmonės per gegužės 12 d. drebėjimą buvo sužeisti, per spaudos konferenciją sakė Valstybės tarybos atstovas Guo Weimin. Per vieną parą patvirtintų mirties atvejų skaičius padidėjo beveik 1,3 tūkstančio.

YANGON

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki-moon trečiadienį išvyko į Myanmar, kur stengsis įtikinti į jo telefono skambučius neatšakančius generolus sutikti su pagalbos operacija nuo viesulo „Nargis“ nukentėjusiems žmonėms. Per viesulą žuvo ar dingo mažiausiai 133 tūkst. žmonių, o dar 2 milijonams gyventojų žūtbut reikia pagalbos.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

Graikiški patiekalai

Graikijoje pietums nereikia su-gaišti daug laiko. Čia greitai aptar-naujama ir greitai valgoma. Restora-nai egzistuoja tik tam, kad juose būtų galima pavalgyti. O jeigu jūs norite pasikalbėti arba šiaip pasėdėti, nu-eikite į lauko kavines. Kaip ir kitose pietų šalyse, Graikijoje kava verdama aukštuose induose: ji užpilama šaltu vandeniu ir, iš karto supylus cukrų, pastatoma ant ugnies virti.

Keturis šimtus metų Graikiją valdė turkai. Čia paliko savo amatus, architektūrą. Iki šiol kai kurių kai-melių pavadinimai tebėra turkiški. Turkų valdymas atsispindi ir kulina-rijoje: graikai ne tik čia pat ant kar-štų žarijų kepa avienos kebabus, bet ir ruošia turkišką kavą, gamina įvai-rius cukrintus saldumynus bei „lu-kum“, kuris dažnai vadinamas „tur-kų medumi“.

Graikijos pakrantes skalauja jū-ra, kurioje daug mažų salelių ir pilna žuvies. Vienas seniausių pasauliui ži-nomų receptų ir yra žuvies gaminimo receptas. Jį žinojo jau senovės grai-kai. Be žuvies graikai valgo daug įvai-rių jūros gėrybių.

Graikijoje suvartojama daug įvai-rių salotų ir daržovių. Dėl palankių klimato sąlygų, salotos čia tiesiog renkamos pievose, šeimnininkės jas gerai pažįsta. Čia itin mėgiamos pie-nių salotos.

Graikai nuo seno gamindavo pa-tiekalą, vadintą „figos lapų vynio-tiniu“. Šioje vyno šalyje plačiai mai-stui būdavo naudojami ir vynuogių lapai. Iš jų graikai gamindavo įvairius patiekalus. Tiek į šviežius, tiek į ma-rinuotus vynuogių lapus vyniodavo kopotą mėsą arba ryžius, apliedavo juos plaktais kiaušiniiais bei citrinų sultimis. Dauguma daržovių, kurias galima prikimšti, – įdaromos. To-kioms daržovėms priklauso ankšti-niai pipirai, moliūgai, pomidorai, agurkai ir įvairūs dideli lapai. Ar žinote, kad su malta mėsa suvynioti kopūstų lapai, kitaip tariant – ba-landėliai, yra klasikinis patiekalas? Vienas Aristofano komedijos, parašy-tos 425 metais prieš Kr., personažas sušunka: „Atneškite kopūstų lapų su kiaušienai!“ Graikai vertina daržovių valgį, nes dauguma jų – neturtingi.

Grįžęs iš kelionės po Graikiją, turistai sapnuoja sustingusias Akro-polio statulų šypsenas, saulėlydžio nutviektas jonėnines kolonas, alyvų giraites, kalnų papėdėse išispraudu-sius baltus namelius raudonais sto-

gais, siauras gatveles ir mažus jau-kius restoranėlius. Tokiuose restora-nėliuose svečiai visada įleidžiami į virtuves. Tai daryti spiria reikalas, nes kaipgi kitaip svetimšalis galės užsisakyti pietus? Juk turistai pa-prastai nekalba graikiškai, o šeimi-ninkas vargu ar moka svetimą kalbą. Mažuose restoranėliuose valgiaraščių nebūna. Tad svečias prieina prie vi-ryklės, kur variniuose puoduose ver-da valgiai, ir uosle bei akimis pasiren-ka pietus: avieną su aštriais uždarais, žuvienę ar jūros gėrybių, pvz., šim-takojų, kurie itin populiariūs Grai-kijoje, patiekalus.

Graikiška žuvienė

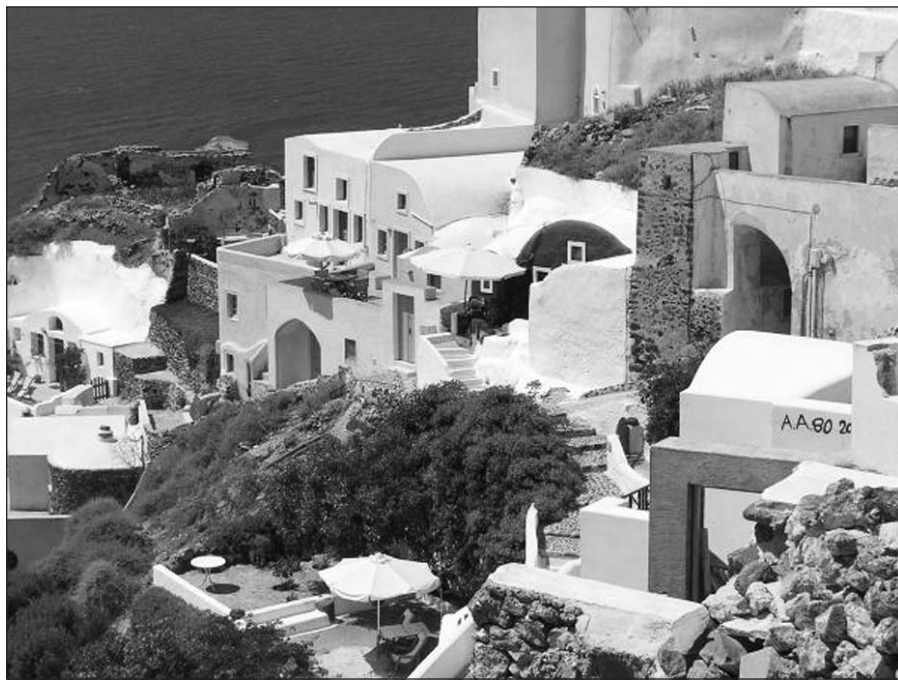
1 sv. bet kokios jūrinės žuvies, svogūno galvutė, prieskoninių žalumynų sriubai, lauro lapelis, 5–6 grūdėliai juodųjų pipirų, 2 šaukštai miltų, 2 šaukštai margarino, 1 skiltelė česnako, 2 pomidorai arba truputis pomi-dorų tyrės, 6 šaukštai grietinėlės, druskos, pipirų.

Žuvis nuvaloma. Nupjovus galvą, nulupus odele, išėmus kaulus, su-pjaustoma gabalais. Galva, oda ir kaulai užpilami 4,5 puodelio vandens ir kartu su svogūnu, prieskoniniais žalumynais, juodaisiais pipirais bei lauro lapeliu maždaug 30 min. paver-dama. Paskui sultinys perkošiamas, į jį sudedama žuvis. Verdama ant mažos ugnies, kol žuvis suminkštėja. Keptuvėje ištirpinamas margarinas, įberiama miltų, įpilama truputį sul-tinio. Gautas uždaras supilamas į sultinį, kartu įdedama pomidorų tyrės arba pomidorų, sugrūsto čes-nako, įpilama grietinėlės, įberiama druskos ir pipirų. Sriuba dar kartą užvirinama, nukeliama nuo ugnies ir, uždengus dangčiu, 5 min. palaikoma. Į stalą patiekama su pyragu.

Įdaryti agurkai

2–4 vidutinio dydžio agurkai, 1/2 sv. maltos mėsos arba smul-kiai supjaustytų troškintų grybų, 1/2 puodelio pyrago arba 1–2 šaukštai virtų ryžių, didelė galvutė svogūno (į įdarą galima įdėti 1–2 žalius arba kietai virtus kopotus kiaušinius), petražolių, druskos, pipirų, 1–2 šaukštai pomidorų tyrės, grietinės arba jogurto, krapų, citrinos sulčių, riebalų kepinui, truputis miltų.

Agurkai nulupami ir perpjauna-mi skersai pusiau. Išimami sėklaliz-džiai. Išskobtos puselės prikėša-mos įdaro. Jis paruošiamas taip: mal-ta mėsa arba grybai sumaišomi su svogūnais, ryžiais ar mirkytu, nus-paustu ir sumaigytu pyragu, žaliais arba kietai virtais kiaušiniiais, petra-žolių lapeliais, druska ir pipirais. Įda-rytos agurkų puselės suvožiamos su kitomis puselėmis, aprišamos siūlu, sudedamos į riebalais išteptą ugniai atsparų indą, apipilamos keletu šaukštų grietinės arba jogurto, su-maišyto su pomidorų tyre, apšlaksto-

mos citrinos sultimis, uždengiamos dangčiu ir įkaitintoje orkaitėje (375 F) 20 min. patroškinamos (į padažą galima įpilti truputį miltų). Paruošti agurkai apibarstomi krapais ir patiekiami į stalą su pyragu.

Graikiškas avienos ragu

1/2 sv. minkštos avienos, svogūno galvutė, 2 šaukštai aliejaus, 1/2 skiltelės česnako, 1–2 šaukštai pomidorų tyrės, 1/2 butelio baltojo vyno, 1/2 šaukštelio čiobrelių, lauro lapelis, druskos, pipirų, truputis miltų, 25 alyvos.

Mėsa supjaustoma kubeliais, pa-sūdoma, apibarstoma pipirais ir truputį pakepinama aliejuje kartu su smulkiai supjaustytais svogūnais. Sudedamas sugrūstas česnakas, įpila-ma vyno (mėsa turi būti apsemta) ir viskas troškinama ant didelės ugnies, kad truputį nugaruotų skysčio. Tuo-met supilamas likęs vynas, sukrečia-ma pomidorų tyre, suberiami čiobre-liai, įmetamas lauro lapelis. Ragu uždengiamas ir troškinamas ant ne-didelės ugnies. Prieš patiekiant į stalą, padažas sutirštinamas miltais, sumaišomas su alyvomis ir 5 min. pa-laikomas. Ragu patiekiamas pašildy-tose, česnaku ištrintose lėkštėse.

Baklažanų apkepas

2–3 nedideli baklažanai, truputis miltų, 2 skiltelės česnako, pusė puodelio tarkuoto sūrio (bet kokio išsilydančio), druskos, aliejaus kepinui.

Baklažanus nulupame ir sup-jaustome riekelėmis. Apibarstome juos druska ir leidžiame pastovėti 15 min. Po to apvoliojame miltuose ir apkepiname keptuvėje iš abiejų pu-sių. Apkepintus baklažanus sudeda-me į ugniai atsparų aliejumi išteptą indą, apibarstome sutarkuotu česna-ku ir ant viršaus apiberiame sūriu. Dėlio-jant keliomis eilėmis, viską pa-kartojame. Taip paruoštus pašau-name į orkaitę ir kepame apie 15 min, kol ištirps sūris. Tokiu pačiu bū-du galime paruošti ir cukinijas. Šį patiekalą galima paruošti iš anksto, jis puikus garnyras prie mėsiskų patiekalų.

Pastaba: kiekviena šeimnininkė, naudodamasi vienu ar kitu receptu, gali pridėti jam savo fantazijos, at-sisakyti nemėgstamo prieskonio ar pridėti savąjį. Ne visada reikia tiks-liai sekti virimo ar kepimo laiką, nes ne visų viryklės ar orkaitės vienodos, be to, mėsa taip pat būna nevienodo minkštumo.

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El. paštas: **Nausedienne@aol.com**

JUOZAPĖLIS

Dokumentinė apysaka – apie meilę, kovą ir žūtį
bunkerių tamsoje

EUGENIJUS IGNATAVIČIUS

Nr. 30

Kartą, besišnekučiuojant prie stalo, netikėtai atėjo pažįstama skaityklos vedėja, valdžios pasalinė. Abu nusigando. Tačiau tarpdury Jonas paaiškino, kad čia jo klasės draugė, užsukusi pasiaiškinti sunkiai išsprendžiamų uždavinių. „Kokia graži tavo draugė” – pagyrė skaityklos vedėja.

Kova pralaimėta – žinojo visi ir ruošėsi pasitikti lemtingąją valandą, kuri galėjo išmušti bet kada. Izabelė jokio atsakymo iš Vyriausiosios vadybės štabo dėl išstojimo iš sąjūdžio ir išvykimo į JAV ambasadą taip ir nesulaukė. Namų šeimininkę ir jos vaikus, nujausdama neišvengiamą lemtį, ne kartą išpėjo: „jeigu pamatysite, kad jūsų sodybą supa kareiviai, tai tuoj pat praneškite mums į slėptuvę sutartinu ženklu. Nebijokite, mes nesipriešinsime ginklų ir nesistengsime išsiveržti iš apsupimo. Jei mes pasipriešintume, sudegintų jūsų namus ir žūtume visi. Mes liksim bunkeryje ir susitvarkysime patys!” Nelauktoji valanda, persekiojusi keletą metų, atsėlino. 1952 m. spalio 2 d. rytą. „Tą rytą eidamas į mokyklą, pamačiau prie Šiluvos stribyno kareivius, kraunančius į sunkvežimį automatus ir kulkosvaidžius. Jei būt žinota, kad pas mus, galėjau leisti namo ir pranešti”– iki šandien apgailestauja J. Grigaitis.

Tuo metu vyriausioji dukra Genutė buvo nuėjusi į tvartą melžti karvių. O netrukus į lauką išėjusi Jadvyga pamatė ant keliuko nuo Šiluvos pusės priartėjusį sunkvežimį, iš kurio atkišę šautuvus, kulkosvaidžius šokinėjo kareiviai ir susikūprinę, pusiauklupsta šliauždami iš visų pusių, supa jų sodybą, stovinčią ant kalvos. Įėjusi vidun partizanasms pranešė baisiąją žinią. Jie ką tik papusryčiaavę, tebebuvo troboj. Pakilę nuo stalo, atsisveikino su visais: ‘Sudie, daugiau jau nesimatysim!..’ – buvo paskutiniai jų žodžiai ir vienas po kito nusileido į bunkerio tamsą. Ant angos dangčio mama užtiesė kilimėlį ir pasistačiusi kalatauką ėmė mušti sviestą” – pasakoja dukra Jadvyga Ralienė. O Genutė tuo laiku tebemelžė karves tvarte. ‘Pamelžusi karvę, atsisuku – žiūriu – stribas stovi už mano nugaros, tarpdury, automataų atkišęs.’ ‘Tai banditams pieno melži. Pusrėčiams? Kur paslėpei banditus blia..., kur jų bunkeris?’ Pastūmė mane. Aš sakau, nežinau jokių banditų, nė jų bunkerio. Išsivedė į lauką. Prie kūgio stovėjo visa šeima, išvaryta iš trobos. Parklupdyta tardoma mama. ‘Kur banditų bunkeris?’ Man trenkė su automato buože į galvą ir, netekusi sąmonės, išgriuvau. Kai atsipeikėjau, kieme jau buvo apri mė. Pamačiau tik kaip nuo Raseinių atvažiavo mėlyna mašinikė, išlipo kostiumu vilkintis vyras ir, priėjęs prie trobos, parodė vietą, kur yra įrengtas bunkeris.”

Jadvyga pasakoja, kad juos visus – motiną ir vaikus – išvarę prie daržinės tardė, kur yra bunkeris, kur įėjimo anga? Mes visi neprisipažino me. O paskui – nuo Raseinių mėlyna mašinikė... Tik prisimenu, kai jie

klausė mamą, kokias mesti granatas į bunkerio vidų – paprastas ar padegamąsias? Tai mama paprašė, kad nesudegintų trobos. Pažadėjo – ne padegamąsias. Tačiau kai atidarė liuką, virtuvėje prie sienos, bunkerio tamsoje tvyrojo mirtina tyła. Jie metė keletą granatų – trenkė kaip griaustinis, išbyrėjo visi langai. Tik po to ryžosi leisti gilyn. Po vieną su kebenėkais ištraukė kūnus. – Izabelė buvo sudraskyta neatpažįstamai – suvyniota į antklodę. Genovaitė grąžydama rankas ir apimta raudos, tarsi viskas būtų įvykę vakar, raudodama prieš kino kamerą pasakojo: „Negaliu ir pagalvoti, jų kūnus sudrėbė į sunkvežimį, kaip kokius gyvulus, nugalabytus žvėris, ir mus sudodinę ant viršaus išgabeno į kalėjimą.” Jonas pasakoja, kad juos visus areštavę, susodino į tą patį sunkvežimį ant kruvinų, sumestų partizanų kūnų, gabeno į Tytuvėnus, tarpusavy kalbėti neleido. MGB tardoma jauniausioji dukra Edita Peizienė buvo nuvesta atpažinti nukautus partizanus, nustatyti jų tapatybę. Izabelės kūno nesimatė, ji buvo sušupta į brezentą, atpažinau tik iš išlindusios kasos. Aš pasakiau, kad nieko nepažįstu. Tai tada patys čekistai susakė pavardes: čia – Stasys Satkus-AUDRONIS, Dominykas Grumadis-DARBININKAS, o čia – Izabelė Vilimaitė-STIRNA.

Nuteisė tik du vyresniusius Grigaitienės Sofijos vaikus: Genovaitę ir Joną, už bunkerio įrengimą, ryšio palaikymą, pranešimus apie NKVD kariuomenės judėjimą, produktų tiekimą ir gaminimą. Abiem paskyrė vienodą bausmę – po 25 metus lagerių katorgos ir penkerius metus tremties bei teisių atėmimo. Išbuvo po keturis su puse metų. Sofiją Grigaitienę paleido auginti mažesniusius. Pasak Jono, mama grįžusi iš areštinės sode rado šunų apgraužtą Izabelės, matyt, sprogimo metu nutrauktą ranką ir suvyniojusi ją į rankšluostį palaidojo po alyvų krūmu.

Bunkerio išdavikas iki galo neišaiškintas. Vieni liudija, kad tai kaimyno Leono Juškos-ALGIRDO, vėliausiai išėjusio į partizanus, iš anksto užverbuoto agento darbas, kiti, kad jį išdavė partizanas GRANITAS–Juozas Valantinas, paimtas gyvas, užverbuotas agentu smogiku. Nors labiau tikėtina, jog išdavė Leonas Juška. Nors jis buvo suimtas kaip partizanas, tačiau nebuvo sudaryta byla. Buvo paleistas į laisvę, matyt, neatlaikęs sąžinės graužaties – ant jo pečių gulė ir kitos išdavystės (paskutinio Prisikėlimo apygardos vado Juozo Paliūno-RYTO žūtis) – išsidangino į Karaliaučiaus kraštą. Vilkėčių kaime apsilankydavo retai, su kaimynais nebendraudavo. Paskui išvyko kažkur į Rytų tolimus kraštus – į Sibirą.

Prieš keletą metų Tytuvėnų priemiesčio soduose žmogus ruošėsi statyti namą. Kasant gilią duobę pamatams kloti, aptikta trijų žmonių palaikai – dviejų vyrų ir vienos moters.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

INDIANAPOLIO LB

Atkelta iš 2 psl. šnekučiuodavo. Taip vienam iš jų ir kilo mintis mokytis lietuvių kalbos, tad norinčių atsirado nemažai. Mokytojas A. Kriaučiūnas džiaugiasi stropiais mokiniais ir savo pagalbininke Asta Balkute.

Indianapolio lietuviai savo renginius ruošia Latvių namuose, jie džiaugiasi gražiu bendradarbiavimu su latvių tauta. Gražūs ir nuoširdūs bendradarbiavimo ryšiai juos jungia ir su Cincinnati Lietuvių Bendruomene. Jie lankosi vieni kitų renginiuose, iškyla dra. Vytauto Biliausko sodyboje, švenčia bendras šventes. Įsimintinas tikrai neeilinis Indianapolio LB renginys buvo, kai jame dalyvavo garsus Lietuvos lakūnas Jurgis Kairys. Indianapolio lietuviai švenčia Kalėdas, Jonines, kartu su mokyklėle ruošia Užgavėnes, Mamos dieną.

Kaip ir daugelyje vietovių, lietuvių jaunimas daugiausia susirenka į renginius, kuriuose sulaukiama atliekų iš Lietuvos, mažiau jų lankosi Nepriklausomybės šventės minėjime.

Viena iš Indianapolio Lietuvių Bendruomenės švenčių – Joninės.

IEŠKO DARBO

* **Mergina** ieško darbo Joliet aplinkiniuose rajonuose su grįžimu namo arba 5 dienoms su gyvenimu kartu.Siūlyti įvairius variantus. Tel. 815-919-7188.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo naktimis. Tel. 630-670-8336.

* **Moteris** gali išleisti vasaros atostogų nuo

birželio 2 d. iki liepos 15 d. Tel. 312-714-7940.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo dienos metu nuo 1 val. p. p. iki 5 val.po pietų pietiniuose rajonuose. Tel. 708-691-8650.

* **Moteris** gali padėti šeštadieniais Oak Lawn ar aplinkiniuose rajonuose. Tel. 708-220-3202.

Konferencijos dalyviai.

Nuotraukos iš PAVB archyvų

KONFERENCIJA APIE PANEVĖŽIO KRAŠTO IŠEIVIJOS KULTŪRINĮ PALIKIMĄ LIETUVOJE

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje (Respublikos g. 14, Panevėžys) 2008 m. balandžio 24 d. vyko mokslinė konferencija „Panevėžio krašto išeivijos kultūrinis palikimas Lietuvos kultūros paveldo saugyklose“.

Ižangos žodį konferencijoje tarė Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos (PAVB) direktorė Rima Maselytė, sveikinimo žodį – Panevėžio apskrities viršininkė Gema Umbrasienė.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Saugomų teritorijų ir paveldo apsaugos skyriaus vyr. specialistas Mindaugas Žolynas perskaitė pranešimą tema „Valstybės tikslai ir uždaviniai siekiant išsaugoti ir integruoti į Lietuvos visuomeninį gyvenimą Lietuvos išeivijos kultūrinį palikimą“.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Retų knygų ir rankraščių skyriaus vedėjos, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto doktorantės Jolitos Steponaitienės pranešimą „Tautinio tapatumo išraiškos XIX a. pabaigos – XX a. pradžios lietuvių išeivių dokumentiniame pavelde“ perskaitė Teresa Mackevič.

Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyriaus vedėja Nijolė Šulgienė kalbėjo tema „Išeivijos archyvai Vilniaus universiteto bibliotekos rankraštyne (Antanas Bimba, Algirdas J. Greimas, Paulius Jatuolis)“, Rankraščių skyriaus vyresnioji bibliotekininkė Loreta Vinclovienė – „Išeivijos archyvai Vilniaus universiteto bibliotekos rankraštyne (Algirdas T. Antanaitis, Leonardas Dambriūnas, Algis Mickūnas)“.

Dr. Antano Balašaičio pranešimo tema – „Pedagogo Juozo Masilionio lituanistinė veikla Vokietijoje ir Čikagoje“.

Maironio lietuvių literatūros muziejaus Bernardo Brazdžionio rinkinio skyriaus bibliotekininkė-muziejininkė Reda Rėklytė kalbėjo tema „Bernardo Brazdžionio asmeninės bibliotekos knygos“, B. Brazdžionio rinkinio skyriaus vedėjos Jūratės Ivanauskienės pranešimo tema – „Kitoks Bernardas Brazdžionis“.

Panevėžio apskrities Gabrielės

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos direktorė Rima Maselytė.

Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Rankraščių skyriaus vedėja Audronė Plaionienė pasakojo apie lietuvių išeivijos archyvinį paveldą Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos rankraštyne.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Informacijos ir bibliografijos skyriaus vyresnioji bibliotekininkė Vitalija Kazilionytė kalbėjo tema „Pasvalietiškas egzilis: bendros kultūrinės atminties kūrimas“.

Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos Bibliografijos informacijos ir kraštotyros skyriaus vedėjos Ritos Viskaitienės pranešimo tema buvo „Išeivijos kultūrinio palikimo sklaida Rokiškio krašte“.

Konferencijos metu veikė G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos darbuotojų parengtos spaudinių ir dokumentų parodos „Dviejų tėvynių nebūna: Kazimierui Barėnui – 100“, ir „Nidos knygų klubo leidiniai“.

Konferenciją rėmė LR Kultūros rėmimo fondas ir Panevėžio apskrities viršininko administracija.

Vilija Stokienė

Panevėžio apskrities
G. Petkevičaitės-Bitės
viešosios bibliotekos
Ryšių su visuomene
koordinatore

Moterų sąjungos 20-os kuopos pietūs

Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje buvo suruošti skanūs pietūs – šventėme lietuvišką Motinos dieną. Prisiminėme savo mielas mirusias motinėles, seneles, kurios jau yra Dievo karalystėje. Maldoje prisiminėme ir mielas mūsų sąjungietes, kurių jau nebėra tarp mūsų.

Mūsų buvo daug – kartu visos dirbome. Ruošdavome pietus, Kūčias, dalyvaudavome minėjimuose Marquette Park, Švč. M. Marijos atlatuose, važiuodavome į įvairias bažnyčias (keliones ruošdavo – 3-os kuopos pirmininkė Angela Leščinskienė). Buvome greitos, energingos. Deja, gyvenimas keičiasi, skuba, ir mes kartu su gyvenimu keičiamės. Vienos jau seniai iškeliavo į amžinybę, kitos dėl sveikatos nebegali dalyvauti veikloje.

Bažnyčioje visos mamos buvo apdovanotos raudonomis rožėmis. Dovilė Baniulytė, pritariant gitarai, padainavo tai dienai skirtas dainas. Dainavo kaip lakštingala.

Po Mišių rinkomės į Mozerio salę, kur buvo suruošti skanūs sąjungiečių pietūs. Skanaus maisto kvapai visiems kėlė apetitą.

Ačiū Dievui, kad dar turime tokių energingų sesių, kaip Anelė Ramanauskienė, kuri visados sukasi kaip vijurkas. Palmyra Gilienė niekada nepavargsta, visus svečius visada pasitinka su šypsena. Bronė Maleckienė mikliai sukasi virtuvėje.

Šilta kavute ir skaniais pyragais vaišino Valė Railienė ir Salomėja Daulienė – kuri yra sąjungiečių 20-os kuopos pirmininkė.

Salomėja, nepaisant įvairiausių rūpesčių, nepalūžta gyvenimo varguose ir tvirtai žengia gyvenimo vingiais.

Sekmadienis buvo gražus, saulutė maloniai glostė savo šiltais spinduliais – tai tikras pavasaris.

Puikiai praleidę sekmadienio popietę, grįžome prie senų darbų.

Stasė Viščiuvienė

Kas tie lietuvių kalbos kursai Dainavoje?

Šis laiškas ne tik jaunimui, bet ir tėveliams, kad patartų savo atžaloms važiuoti į Lietuvių kalbos kursus Dainavoje. Tai laiškas visiems, norintiems patobulinti savo lietuvių kalbos žinias arba išmokyti lietuviškai.

Vartau lietuvių kalbos kursų istoriją Dainavoje. Randu užrašyta: „Po lietuvių kalbos pamokos, kurioje dalyvavo giminaitis, atvykęs iš Philadelphia parsivežti kursanto, prieina prie manęs angliškai kalbantis svečias ir duoda man 25 dol. Klausiu – už ką? Svečias sako, jam viskas paaiškėjo. Manęs, kad lietuvių kalba kiekvienas žodis yra rašomas ir tariamas kitaip – skirtingai. Močiutė buvo kiek pamokiusi lietuviškai, bet nieko nežinojės apie daiktavardžius, giminės, vienaskaitą ir daugiskaitą, veiksmažodžių laikus ir nuosakas. Pabuvus pamokoje jam pasidarė aišku, kas vyksta dabar, kas vyko vakar ir kas bus rytoj.“

Taigi, kursuose lietuvių kalbos

gali pradėti mokytis visiškai jos nemokantys, o jei kas truputį ją žino – gali patobulinti žodyną, įgyti geresnius skaitymo ir rašymo įgūdžius. Jus mokys patyrę mokytojai – Vytautas Jonaitis, Aušrelė Sakalaitė, Aurelija Tamošiūnaitė. Kursai – tai ne tik mokymasis, tai dalyvavimas vakarinėse programose, mokymasis liaudies dainų, šokių ir papročių.

Dalyvaudami kursuose jūs paremsite ir Mokytojų tobulinimosi kursų savaitę.

Puiki nuotaika, lietuviška aplinka, pamokos, maldos, meninė programa, laužas, pranešimai – visa tai jūsų laukia lituanistiniuose kursuose.

Dainava, prieš daugiau nei 50 metų įsigyta lietuvių, tikra miniatiūrinė Lietuva. Kviečiame atvykti. Registruotis galite adresu: Vytautas Jonaitis, 1332 Sprucewood Dr. NW, Grand Rapids, MI 49504 arba el. paštu: vjonaitis@juno.com

Kursai Dainavoje 2007 metais. Lietuvių kalbos kursų ir Mokytojų tobulinimosi kursuose ne tik mokomasi lietuvių kalbos ir pedagogikos, bet ir lietuvių liaudies šokių.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Tai - Jūsų laikraštis „DRAUGAS“
www.draugas.org

Žydų valstybei — 60 metų

Aleksas Vitkus

Nr. 3

Truman spaudimas vis tiek diėjo, ypač iš zionistų pusės. Pritrūkęs kantrybės, jis pagaliau atsisakė priimti jų dažnas delegacijas. Atsisakė jis susitikti ir su dr. Chaim Weizmann, vienu didžiausių zionistų vadovų, specialiai atvykusiu iš London pasimatyti su Truman, nors su juo jau buvo slapta susitikęs dar prieš JT posėdį ir prižadėjęs ne tik balsuoti už žydų valstybę, bet ir garantuoti, kad tokiai valstybei būtų priskirta ir didelė Negev dykumos teritorija, kuri žydams suteiktų priėjimą prie Raudonosios jūros, be kurio Izraelis negalėtų egzistuoti. Tai esąs jo gyvybinis reikalas.

Prieš žydų valstybės kūrimą griežtai buvo nusistatęs sekretorius George Marshall, gynybos sekretorius James Forrestal ir patarėjai George Kennan su Loy Hendersin. Nepritarė Palestinos padalinimui nei naujai sukurta CIA tarnyba. Truman labiausiai bijojo susikirsti su gen. Marshall, populiariuoju Antrojo pasaulinio karo laimėtoju, vyriausio štabo viršininku. Kaip kariškis, Marshall buvo labai susirūpinęs, kad žydų valstybės įkūrimas prieš Ameriką sukels visą arabų pasaulį, kurio naftos ištekliai bus reikalingi karo atveju.

Marshall tuomet matė nemažą karo pavojų su sovietais, kurie kaip tik tuo metu, 1948 m. vasarį įžygiavo į Čekoslovakiją, po to pradėjo Berlyne žvanginti ginklais, o 1948 m. birželio 24 d. paskelbė viso miesto blokadą. Siekdamas atremti sovietus Truman nutarė Kongreso prašyti patvirtinti Vakarų Europai atstatyti Marshall planą ir vėl įvesti ką tik neseniai panaikintą šaukimą į kariuomenę.

Išgirdęs Truman abejones dėl žydų valstybės įkūrimo, Chaim nuskubėjo į New York tikėdamasis tuojau gauti audienciją pas prezidentą. Truman žydų įkyrumas jau buvo taip nusibodęs, kad jis Baltųjų rūmų štabui buvo pareiškęs: „Nenoriu aš tų zionistų daugiau matyti. Žydai yra tokie emocingi, o arabai tokie nesukalbami, kad su jais negali jokių būdu susitarti.“ Truman atsisakius susitikti su Chaim Weizmann, Amerikos žydai sujudo. B’nai B’rith organizacijos prezidentas Frank Goldman tuojau susisiekė su senu Truman prieteliu Eddie Jacobson. Viename Kansas City restorane Goldman susitiko su Jacobson, kuris, raginamas savo draugo, atkakliai tvirtino, jog jis niekada neprašysiąs savo draugo Truman kokių nors asmeniškų paslaugų, bet mielai pakalbėtų su juo apie jo kenčiančių tautiečių problemas toli už jūrų, nes jis gerai žinąs Harry

supratingą širdį. Goldman aiškino, kad problema sukasi apie tai, kaip įleisti kuo daugiau pabėgėlių žydų į Palestiną, kurią jie norėjo skelti į dvi valstybes: žydų ir arabų. „Eddie, prezidentas plaunasi rankas dėl Palestinos, ir tu turi mums tuojau padėti“, – maldavo Goldman, prašydamas jo kaip nors gauti Truman sutikimą susitikti su Weizmann.

Gavęs visus faktus apie susidariusią padėtį kovo 13 d., šeštadienį, Eddie Jacobson su savo draugais kažkaip atsirado Baltuosiuose rūmuose, kur Truman sekretorius jį perspėjo net neminėti Palestinos. Prezidentas savo karo laikų draugą sutiko gana draugiškai. Pasisveikinęs su Jacobson, Truman jam tarė: „Aš žinau, ko čia atėjai, bet mano atsakymas yra ne!“ Ir kai paprastas eilinis Kansas City žydas vis dar nepasidavė, Truman trūko kantrybė ir jis garsiai užriko: „Aš nenoriu girdėti nei apie arabus, nei apie anglus ar žydus. Užtenka man tų žydų. Tie New York žydai mane visokiais būdais šmeižė jau nuo pat pirmų mano prezidentavimo dienų. Palestinos klausimą tegu sprendžia Jungtinės Tautos.“

Bet Jacobson nebūtų žydas, jei jis taip greitai pasiduotų. Jis visaip gyrė prezidentą už jo žmoniškumą, teisingumą ir nepriklausomą galvojimą. Girdamas geras Truman Amerikos istorijos žinias, jis paminėjo prezidento labai mėgstamą septintą Amerikos prezidentą Andrew Jackson (1829–1837) ir palygino jį su savo herojumi: „Harry, aš dr. Weizmann nebuvau niekada sutikęs, bet manau, kad jis yra visų laikų žymiausias ir didžiausias žydas, ir tu turi su juo susitikti.“ Jacobson ilgai laikė užėmęs kvapą, o Truman tylėjo, barbeno pirštu į stalą, žiūrėjo per langą į pavasarėjančią gamtą ir pagaliau tarė: „Eddie, tu kalės vaike, tu laimėjai. Aš su Weizmann susitiksiu.“

Kovo 18 d., ketvirtadienį, jau su temus, Weizmann, taip kaip beveik po 45 metų ir mūsų Prunskienė, įsmuko į Truman Baltųjų rūmų privatų kabinetą. Nors ir bijodamas gen. Marshall priekaištų, kad savo tokiu greitu Izraelio valstybės pripažinimu jis nustums Amerikos interesus į antrą vietą, siekdamas savo politinių tikslų, Truman per trumpą, vos 45 minutes trukusį susitikimą vėl pasidavė Weizmann gražbylystei, prižadėdamas remti Palestinos padalinimą. Nenorėdamas, kad apie tai kas nors per greitai išsirtartų, Truman apie susitikimą su Weizmann nepranešė valstybės sekretoriui Marshall, kuris tuo laiku viešėjo kažkur Amerikos Vakarų pakrantėje. **Bus daugiau.**

Su liūdesiu pranešame, kad po sunkios ligos 2008 m. gegužės 19 d. Kalifornijoje, Viešpats atsiėmė mūsų mylimą motiną ir močiutę

A † A

dantų gydytoją

VALERIJĄ MASILIONIENĘ

JAŠKAUSKAITĘ

A. a. Valerija gimė 1921 m. liepos 7 d. ir buvo a. a. dr. Juozo Masilionio našlė.

Nuliūdę liko dukros: Aldona, Danutė ir Birutė su šeimomis, anūkai: Damian, Aleksas ir Vanessa, kiti artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė priklausė ateitininkams sendraugiams, Lietuvių dantų gydytojų draugijai ir kitoms organizacijoms.

Atsisveikinimas su a. a. Valerija įvyks penktadienį, gegužės 23 d. nuo 4 v. p. p. iki 8 v. v. Westbrock laidojimo namuose 1712 Wayne Ave., Dayton, OH, 45410.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 24 d. Po 10 v. r. gedulingų šv. Mišių Holy Cross bažnyčioje, a. a. Valerija bus laidojama Calvary kapinėse.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdi šeima

Laidot. direkt. Greg Westbrook. Tel. 937-434-6161

Mirė buvusi Rockefeller žmona

Ievutė Paulekiutė

Gegužės 19 d. JAV būdama 91 m. mirė trumpai buvusi milijonieriaus Winthrop Rockefeller žmona lietuvaitė Barbara Sears „Bobo“ Rockefeller, rašo washingtonpost.com. Apie mirties priežastį nepranešama.

Buvusi Ievutė Paulekiutė – šachtininko duktė, porą kartų suvaidinusi kino filme – pirmiausiai sulaukė dėmesio 1933 m. Čikagoje vykusioje parodoje jau būdama „Mis Lietuva“. Vėliau scenoje ji vadinosi Eva Paul, ekrane – Barbara Sears vardu.

Tiesa, ji išgarsėjo (tiek, kad žurnalai ėmė dėti ant viršelių jos nuotraukas, o Salvador Dali nutapė portretą), kai ištekojo už W. Rockefeller – kompanijos „Standard Oil“ paveldėtojo, naktinių klubų mėgėjo ir vieno iš turtingiausių Amerikos jaunikių. Poros vestuvėse Florida valstijoje dalyvavo net Windsor hercogas su

hercogiene.

Rockefeller santuoka buvo vadinama romantiškiausiu viso šimtmečio įvykiu. Po 7 mėnesių porai gimė sūnus – būsimasis Arkanzas valstijos gubernatorius Winthrop Paul Rockefeller. Tėvas Rockefeller tapo garsiu Arkanzas filantropu ir išbuvo gubernatoriumi 2 kadencijas. Jis mirė 1973 m., sūnus mirė 2006 m.

Lietuvių imigrantų duktė gimė 1916 m. rugsėjo 16 d. Pennsylvania valstijoje. Kai tėvai išsiskyrė, mergaitė augo su motina Illinois, vėliau Indiana valstijoje.

Antrojo pasaulinio karo metais, kol vyras dalyvavo kare, ji laimėjo Hollywood 2 nedidelius vaidmenis vesternuose „Bad Men of the Border“ ir „Code of the Lawless“, kurie buvo pastatyti 1945 m.

Delfi.lt

Winthrop ir Barbara Sears Rockefeller su savo kunigu.

SIŪLO DARBĄ

Ieškome žmogaus, kuris galėtų rinkti skelbimus „Draugui“. Dėl sąlygų prašome skambinti Silvijai tel. 773-585-9500

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Mieliems skaitytojams praneša-**me, kad gegužės 26 d., Atminimo dieną (Memorial Day) redakcija nedirbs, „Draugas“ Jus pasieks trečiadienį.

♦**Kviečiame visus gegužės 23 d.,** penktadienį, 7:30 val. v. į tėvo Antano Saulaičio knygos pristatymą. Vakarą su trumpa programa ir vaišėmis vyks Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Pageidaujantys galės įsigyti knygą su tėvo Antano autografu.

♦**Balzeko lietuvių kultūros mu-**ziejus (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) maloniai kviečia į fotografo Arūno Baltėno parodos atidarymą šeštadienį, gegužės 24 d., 7 val. v.

♦**Atminimo dienos (Memorial Day)** iškilmės Lietuvių tautinėse kapinėse (Lithuanian Nacional Cemetery), 8201 S. Kean Ave., Justice, IL vyks sekmadienį, gegužės 25 d., 11 val. r. Tel. pasiteiravimui: 708-458-0638.

♦**Jaunimo centro kavinėje gegu-**žės 25 d., sekmadienį, 12 val. p.p. po šv. Mišių tėvų jėzuitų koplyčioje bus rodomas Daliaus Ramanausko filmas „Kelias į Šiluvą“. Po filmo peržiūros kun. Antanas Gražulis, SJ pasidalins savo išpūdžiais iš kelionių į Šiluvą. Bus karšti pietūs. Maloniai kviečiame dalyvauti.

♦**Birželio 1 d. rengiama Ateiti-**ninkų šeimos šventė. Kuopos kartu

dalyvaus šv. Mišiose 9 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. 10:30 val. r. vyks iškilmingas posėdis, kuriame kuopos nariai duos įžodį, ir bus atsisveikinta su abiturientais. Visi kviečiami.

♦**Birželio 1 d. (sekmadienį) Le-**monte, Bočių menėje po Šv. Mišių 11:30 val. r. rengiamas susitikimas su viešnia iš Lietuvos, Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) vadove Aušra Sipavičiene. Ji supažindins su TMO Migracijos informacijos centro veikla lietuviams, norinčius grįžti gyventi ir dirbti Lietuvoje. Susitikimą organizuoja JAV LB Krašto valdyba. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

♦**Š. m. birželio 1 d. Bočių menė-**je, PLC, Lemonte po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje įvyks susitikimas su Kauno Medicinos universiteto Tarptautinių ryšių ir studijų centro koordinatore Rūta Antanaitiene. Ruošia JAV LB Krašto valdyba ir Jaunimo sąjunga.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Maloniai kviečiame užsienyje gyvenančius lietuvių jaunuolius į Jaunimo kūrybinę-ugdomąją stovyklą „**Kuriu Lietuvą**“, kuri vyks š.m. liepos 28 – rugpjūčio 6 dienomis A. Gedvilo sodyboje (Jovariškės, Trakų r.).

Stovykla skirta 14–18 metų Lietuvoje gyvenantiems ir lietuvių emigrantų jaunuoliams. Stovyklos tikslas – suburti emigravusius ir Lietuvoje gyvenančius jaunuolius bendram veikimui. Bus sudarytos sąlygos šiems jaunuoliams kartu pažinti Lietuvos kultūrą, tradicijas, kalbėti jiems svarbiais klausimais, kurti, bendradarbiauti. Kūrybinius užsiėmimus (muzikos, fotografijos, taikomųjų menų) ves Lietuvoje žinomi menininkai.

Stovyklos vieta pasižymi ypatingai geromis gyvenimo ir darbo sąlygomis, stovyklai vadovaus patyrę, profesionalūs ir kūrybingi vadovai.

Preliminari stovyklos kaina: 730 Lt. Į programos kainą įskaičiuota: apgyvendinimas, maitinimas, sporto ir vakaro renginiai, pažintinės ekskursijos, sveikatos draudimas ir nuolatinė priežiūra.

Norintiems dalyvauti stovykloje būtina išankstinė registracija. Dalyvių skaičius ribotas.

Detalesnė informacija ir registracija: tel. +370 5 272-5319, +3706 787-69703; **www.lvjc.lt** arba el. paštas: **jolanta@lvjc.lt**

Gražiai dirba Detroit „Žiburio“ lituanistinė mokykla. Mūsų skaitytojai, Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai Audronei Sidaugienei, apsilankius šioje mokykloje patiko šios mokyklos mokinių padarytas projektas apie lietuvišką maistą.

Puiku, kad lituanistinių mokyklų mokiniai supažindinami ir su lietuviškos kulinarijos pagrindais. Dėkojame A. Sidaugienei, atsiuntusiai į redakciją šio projekto nuotrauką.

VISUS MYLINČIUS TAUTINI ŠOKI IR MUZIKĄ PASIBŪTI KARTU KVIEČIA

SUKTINIS

GEGUŽĖS 31 D. 6.30 V.V. JAUNIMO CENTRO DIDŽIOJOJE SALĖJE

GROS LIAUDIŠKOS MUZIKOS
KAPELA SODŽIUS
PO KONCERTO
DISKOTEKA,
VEIKS BARAS.

INFORMACIJA TEL.: 630 677 2082, 630 544 0940. BILLETAI PARDUODAMI KRAUTUVĖLĖJE „LIETUVĖLĖ“ IR KAVINĖJE „BRAVO“, KAINA - \$18

AMERIKOS LIETUVIS Info Tiltas Langas VAKARAI GOODWILL DRAUGAS www.jaunimas.lt

Visus mylinčius tautinius šokius ir muziką „Suktinis“ kviečia gegužės 31 d. 6:30 val. v. Jaunimo centro Didžiojoje salėje.

Gros liaudiškos muzikos kapela „Sodžius“
Po koncerto vyks diskoteka, veiks baras.
Bilietus galite nusipirkti krautuvėlėje „Lietuvėlė“ ir kavinėje „Bravo“.
Tel. pasiteiravimui: 630-677-2082 arba 630-544-0940.

Gegužės 24 d. Bočių menėje, Pasaulio lietuvių centre,
14911 127th Street, Lemont, IL 60439 įvyks
JAV LB Vidurio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas
Registracijos pradžia – 9 val. r. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Cicero apylinkė praneša, kad skelbtas rašytojo Aloyzo Barono prisiminimas ir jo monografijos sutiktuvės birželio 1 d. neįvyks dėl tą dieną vyksiančių daugybės renginių. Nutarta renginį nukelti į birželio 22 dieną. Renginys vyks Šv. Antano parapijos salėje po 9 val. r. lietuviškų Šv. Mišių.

„Draugo“ knygynėlyje

„ŠILUVA“ (piligrimo vadovas)

Kauno arkivyskupija išleido Astos Petraitytės sudarytą piligrimo vadovą „Šiluva“. Ši spalvinga knygelė skirta kiekvienam, norinčiam daugiau sužinoti apie Šiluvą.

„Ar žinai, kad Švč. Mergelės Marijos Gimimo atleidai Šiluvoje švenčiami jau 500 metų?

...kad Marija Šiluvoje apsireiškė prieš 400 metų? Tai bene pirmasis Marijos apsireiškimas Europoje.

...kad Šiluvos bažnyčiai ir parapijai veikiai sukaks 550 metų?

...kad Šiluvoje daugiau kaip tris šimtmečius gerbiamas malonėmis garsėjantis Dievo Motinos paveikslas?

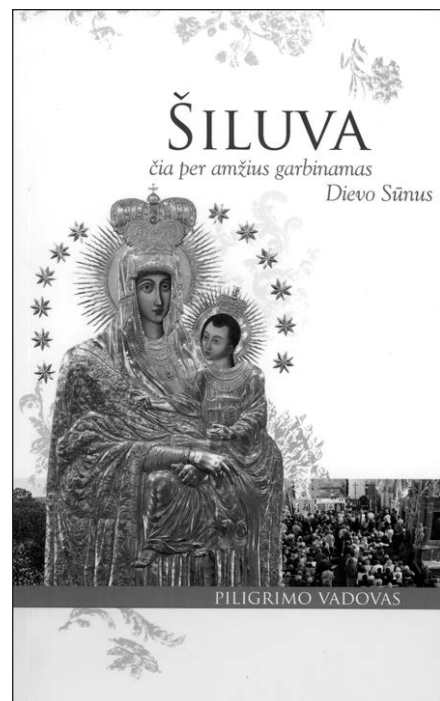
...kad Šiluvoje lankėsi popiežius Jonas Paulius II?“, – tokie klausimai surašyti knygelės viršelyje.

Atsakymus į šiuos ir dar daugelį kitų klausimų rasite perskaitę leidinį.

Knygelėje pasakojama apie netikėtą Dievo sumanymą – iš istorijos ūkanų ištraukti niekam nežinomą kaimelį. Švč. Mergelės Marijos apsireiškimu jį išgarsinti, padaryti sielos ir kūno sveikatinimo vieta. Šis Dievo sumanymas tęsiasi jau pusę šimtmečio.

Leidinyje skirta kiekvienam – išsiruošusiam važiuoti į Šiluvą, ar ką tik sugrįžusiam, o gal tik šį tą girdėjusiam apie Šiluvą ir norinčiam daugiau sužinoti.

Tačiau ši knyga-vadovas skiriasi nuo turistams skirtų. Jame pateikiama ne tik informacija, bet nemažas

pluoštas Šiluvos Marijai skirtų maldų bei giesmių, maldininkams reikalingų žinių apie atleidų ir pamaldų tradicijas, tvarką. Bet svarbiausia – į Šiluvą šiame vadove žvelgiama, kaip į Dievo garbinimo ir tikėjimo sustiprinimo vietą.

Knygos kaina — 7 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą – 2,5 dol. mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500